The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi", inc.
— Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA
SATURDTAY, MAY 19, 1956

LATVIJA
AMERIKĀ

40./473. n-rs SESTDIEN, 1956. GADA 19. MAIJĀ 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu vienā slejā.

MAY 2 1956

Komūnistu kaŗa rūpniecība strādā ar pilnu jaudu

E. BRUSUBĀRDAS KORIS MILVOKOS

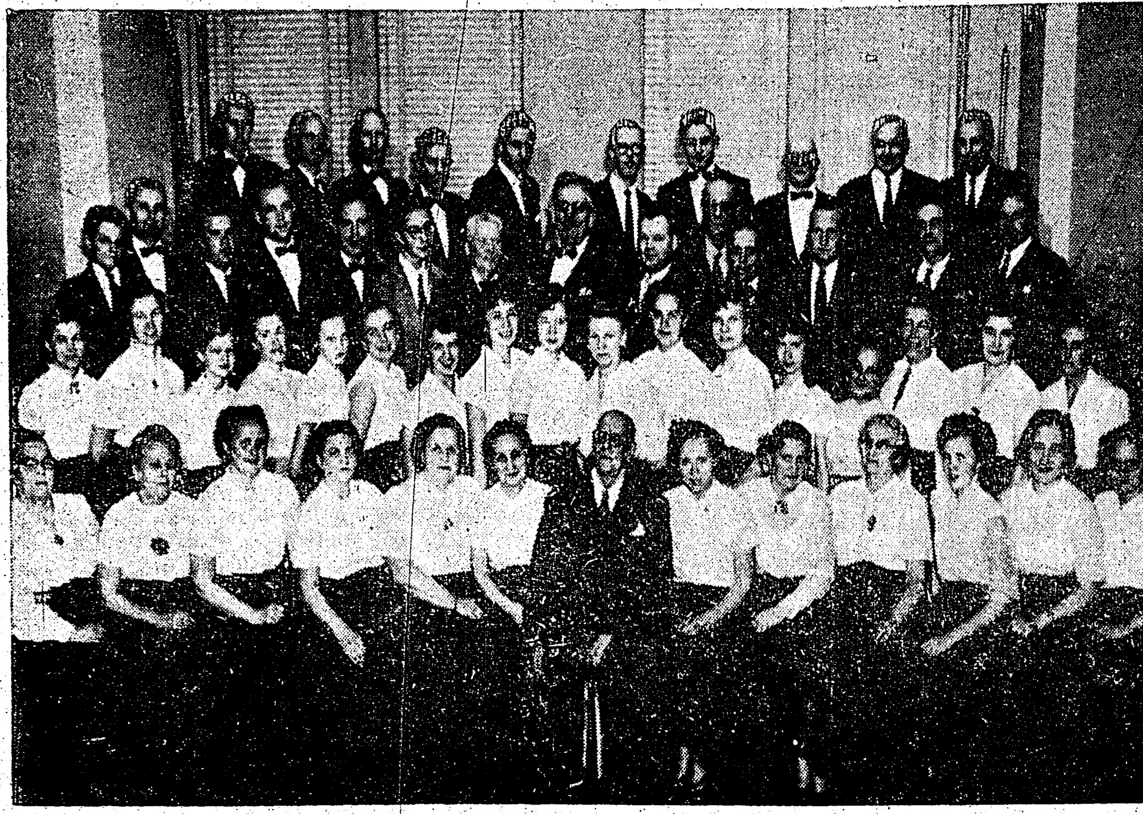

Koŗa 25. g. jubilejas koncerts notika 12. maijā. Vidū diriģents E. Brusubārda. Foto A. Dundurs

SAV. VALSTU IEROČI ARABIEM

Vašingtonā. — SAV. VALSTU AIZSARDZĪBAS MINISTRIJA ZIŅO, KA TUVĀKĀ NĀKOTNĒ SAUDI ARABIJA SAŅEMS JAUNU IEROČU SŪTĪJUMU NO ASV.

Šoreiz arabi dabūs galvenokārt municiju un dažādas ieroču daļas. Minētais sūtījums arabiem ticis apsolīts jau pirms vairākiem mēnešiem, un tā vērtību rēķina zem 1 milj. dolaru. Tā kā pagājušais sūtījums Saudi Arabijai — Sav. Valstu vieglie tanki — sacēla vispārīgu satraukumu, tad tagad aizsardzības ministrija atzinusi par labāku jau iepriekš paskaidrot, ka pašreizējā sūtījumā smagie ieroči, tanki un lidmašīnas neietelp.

Ieročus un kaŗa materiālus 63 milj. dolaru vērtībā Sav. Valstis gribētu iepirkt arī Izraēla, uzsverot militārā līdzsvara nepieciešamību Vidējos Austrumos. Ieroču un kaŗa materiālu iepirkšanas jautājumā Sav. Valstis Izraēlai līdz šim vienmēr devušas negātīvu atbildi.

Prezidenta Rī uzvara vēlēšanās

Seulā. — Saņemot 55% no visu nodoto balsu skaita, 81 gadu vecais Dienvidkorejas prezidents Singmans Rī trešo reizi pēc kārtas ievēlēts Dienvidkorejas prezidenta amatā. Rī nopietnākais konkurents demokratu partijas kandidāts Šinikijs mira īsi pirms vēlēšanām, bet arī vēl pēc nāves spēja atņemt Singmanam Rī vairāk kā 1,7 milj. balsu. Prezidents Rī ieguva 4,86 milj. balsu.

ĒĢIPTE ATZĪST KOMŪNISTU ĶĪNU

Kaīro. — Sakarā ar 16. maija ministru kabineta sēdes Kaīro lēmumu Ēģipte ir pirmā arabu valsts, kas oficiāli atzīst komūnistu Ķīnas valdību. Līdz šim Ēģiptes un komūnistu Ķīnas attieksmes balstījās uz dažādiem tirdzniecības līgumiem un sadarbību kultūrālā laukā, kamēr politiski Ēģipte atzina Čangkaišeku Formozā un nevis komūnistus Pekingā par legālo Ķīnas valdību.

MASKAVAS ‚ATBRUŅOŠANĀS' PROGRAMMA

Sav. Valstīs turprinās debates par gaidāmo Padomju Savienības pārākumu gaisā.

Lai gan ārēji Padomju Savienība runā tikai par mieru un atbruņošanos, īstenībā komūnistu bloka militārā rūpniecība pašreiz strādā ar vēl nepieredzētu jaudu, lai jau tuvāko gadu laikā atņemtu Sav. Valstīm pārākumu gaisā, ja ne kvalitātīvā, tad vismaz kvantitātīvā ziņā. Baltais nams, Sav. Valstu militārā vadība un Kongress ir labi informēti par komūnistu ārkārtīgo steigu un lielo vēlēšanos izbeigt amerikāņu aviācijas pārākumu, kas kā dažs komūnistu acī dūrusies jau kopš Otrā pasaules kaŗa beigām.

Pirms pieciem gadiem Padomju Savienībai vēl nebija neviena smagā strūklbumbveža starpkontinentāliem lidojumiem. Pirms pieciem gadiem Padomju Savienība pat nevarēja sapņot par atomuzbrukumu Sav. Valstīm. Bet tas bija pirms pieciem gadiem. Šodien situācija ir krasi mainījusies, un Sav. Valstis ir spiestas atzīt, ka Padomju Savienība smagos strūklbumbvežus ražo lielākā ātrumā un lielākā skaitā nekā Sav. Valstis. Amerikāņu aviācijas lietpratēji ir izrēķinājuši, ka nākamo divu gadu laikā Padomju Sav. starpkontinentālo bumbvežu skaits pārsniegs Sav. Valstu rīcībā esošos. Otrkārt, bruņošanās sacensība notiek ne vienīgi smago bumbvežu nozarē. Bruņošanās rūpniecībā jau šodien ievērojama loma ir starpkontinentālo raķešu ražošanai un pašreiz vēl neviens nevar pateikt, vai šai sacensībā uzvarētāja būs Padomju Savienība vai Sav. Valstis.

Pirms pavisam neilga laika Sav. Valstu militāro lietpratēju starpā nebija neviena, kas būtu šaubījies, ka Sav. Valstis ir militāri spēcīgākas par Padomju Savienību. Arī vēl šodien domā, bet vairs ne tik pārliecināti, ka Sav. Valstis spētu sakaut Padomju Savienību. Tagad atliek tikai skatīties, ar ko Sav. Valstis rēķinās pēc pāris gadiem.

Sav. Valstu bruņošanās programmā visievērojamākā loma ir aizsardzības ieročiem un atmaksas ieročiem ienaidnieka agresijas gadījumā. Arī turpmāk Sav. Valstis savu bruņošanos gatavojas ieturēt līdzšinējās sliedēs. Tas nozīmē, ka jau tuvāko gadu laikā Padomju Savienības militārā rūpniecība ražos ātrāk un vairāk nekā Sav. Valstis. Bet tas amerikāņus, kā liekas, daudz neuztrauc.

Savā kārtējā preses konferencē 9. maijā Sav. Valstu prezidents Eizenhauers žurnālistus brīdināja nepadoties kailu skaitļu varai. Militāro varu nekādā ziņā nedrīkst balstīt uz kailiem skaitļiem. Skaitlisks vairākums kādā noteiktā ieroču šķirā nebūt nenozīmē arī pārākumu šai pašā šķirā. Otrkārt, moderniem ieročiem ir tāds iznīcināšanas spēks, ka lielam kvantitātīvam pārākumam vairs nav izšķirīgas nozīmes.

Līdzīgās domās bija arī Sav. Valstu aizsardzības ministrs Vilsons, kas, runādams dienu pirms prezidenta Eizenhauera, sacīja, ka Sav. Valstis nedomā ielaisties vispārējā bruņošanās sacensībā ar Padomju Savienību vai kādu citu valsti. Sav. Valstu interesēs ir sadarbībā ar tās sabiedrotiem uzturēt tāda apmēra bruņotos spēkus, lai varētu garantēt drošību brīvajai pasaulei. Skatoties no šī viedokļa, jāsaprot, ka Sav. Valstu un to sabiedroto un Padomju Savienības drošības problēmas ir ļoti dažādas. „Protams," sacīja Sav. Valstu aizsardzības ministrs Vilsons, „ka, plānojot mūsu aizsardzību, mums ir jārēķinās ar Padomju Savienības mērķiem un militāro varu, un to mēs arī darām. Tai pašā laikā nav nekāda loģiska iemesla, kādēļ Sav. Valstu aizsardzības programmai vajadzētu būt ieturētai vienā līnijā ar Pad. Savienību." Pieskaroties smago bumbvežu ražošanai, aizsardzības ministrs teica, ka pašreiz Sav. Valstis ražo 6 milzu B-52 starpkontinentālos strūklbumbvežus mēnesī, bet, ka ražošana tiks paātrināta, fabriku darbību plānojot tā, lai tās mēnesī spētu ražot 20 B-52.

Bet, kā tas jau daudzkārt ir uzsvērts, Sav. Valstu aviācijas kodols nav smagie, bet gan vidējie bumbveži, kuŗu skaits Sav. Valstīm ir lielāks un kvalitātē augstāka kā nevienai citai valstij pasaulē. Bez tam Sav. Valstīm kaujas gatavībā atrodas 15 milzu lidmašīnu bazes kuģu, kuŗu lidmašīnas ir spējīgas pārvadāt atombumbas. Šos peldošos lidlaukus Sav. Valstis atzīst par ārkārtīgi svarīgu faktoru kustīgajā aizsardzības un atmaksas kaŗā.

Nedz Sav. Valstu prezidents Eizenhauers, nedz arī aizsardzības ministrs Vilsons Savienoto Valstu aviācijas pārākumu tuvākajā nākotnē nespēj apstiprināt ar tiešu jā. Izvairīšanās, kas redzama Sav. Valstu valdības aprindās, neapmierina Kongresa pārstāvjus, kas prasa sīkākus paskaidrojumus, kuŗi viņiem tuvākajās nedēļās arī tiks sniegti.

PIEŅEMŠANA PIE SŪTŅA K. ZARIŅA

Ārkārtējo pilnvaru nesējs sūtnis K. Zariņš 11. maijā rīkoja pieņemšanu sūtniecības namā Londonā. Piedalījās kā DV pārstāvji, tā citi sabiedriski un politiski darbinieki, arī DV KV priekšsēdis V. Mukts, kurš pašreiz kā delegāts ir Londonā. Viesu vidū bija angļu un cittautu pārstāvji. Viesi, uz īsu brīdi tiekoties, izmainīja domas, un, tā sakot, pavadīja pāris stundas uz „Latvijas zemes" patīkamās pārrunās. Sūtnis K. Zariņš lūdza Kanadas pārstāvi V. Muktu nodot labu novēlējumus visiem tautiešiem Kanadā un ASV. V. Mukts savukārt lūdza sūtni apciemot Kanadu 1957. gadā, kad paredzēts rīkot Dziesmu svētkus. Sūtnis izteica cerību, ka, ja vien būs iespējams, viņš Kanadu apciemos.

Ielu dzelzceļš Toronto kļūst dārgāks

Toronto. — Toronto transita komisija, kas katru gadu strādā ar zaudējumiem, šogad nolēmusi daļu no budžeta iztrūkuma segt, paaugstinot ielu dzelzceļa biļešu cenas. Pagaidām runā vienīgi par centrālās joslas biļešu padārdzināšanu no līdzšinējiem 10c uz 12,5c sākot ar šī gada 1. jūliju. Šādā veidā TTC šīgada otrā pusē cer nopelnīt 2 milj. dolaru.

ANGĻU LAIKRAKSTI KRITIZĒ VALDĪBAS RĪCĪBU KIPRĀ

KIPRĀ ATKĀRTOJAS TAS PATS, KAS NOTIKA ĪRIJĀ

Lai gan nepatikšanas ar nirēju Krabu Portsmutas ostā un Anglijas valdības slepenā atvainošanās Maskavai ministru prezidenta Īdena jau tā ne visai populāro ārpolītiku nostādīja vēl sliktākā gaismā, Anglijai pašreiz lielākās ārpolītikas galvassāpes rada Kipras sala. Acumirklī nav ne mazāko cerību, ka Kipras stāvokļa atrisinājumu varētu panākt ar miermīlīgām sarunām. Anglija, atbildot Kipras grieķu nacionālistu nemierniekiem, mēģina savilkt grožus stingrāk. Angļiem Kipras salā ir pietiekami lielš kaŗaspēks, lai šos grožus savilktus arī noturētu; bez piepūles tas tomēr nebūs izdarāms arī ar visu kaŗaspēku.

Divu Kipras grieķu nacionālistu pakāršana bija pirmais gadījums Anglijas 78 gadu ilgā valdīšanas laikā Kiprā, kad kādam vietējam iedzīvotājam tika izpildīts nāves sods par uzbrukumu angļiem.

Divu Kipras nacionālistu pakāršana atbalsojās visā pasaulē, jo sevišķi skaļi Anglijā un Sav. Valstīs, Grieķijā un Kiprā. Atēnās saniknotie grieķi uzbruka Anglijas sūtniecībai un Sav. Valstu informācijas aģentūrai. Salonikos notika uzbrukumi Anglijas konsulātam. Kipras salā nacionālisti, atriebdami savu biedru nāvi, pakāra divus angļu gūstekņus. Sav. Valstu 6. flote saņēma Grieķijas ārlietu ministrijas brīdinājumu un atlika viesošanos Krētas salā. Anglijas un Grieķijas attieksmes ir kļuvušas neparasti asas un par Dienvidslavijas, Turcijas un Grieķijas Balkānu aliansi vispār vairs nav ko runāt.

Anglijas diplomātiskās aprindas nebūt nav pārliecinātas, ka Īdena valdības polītika Kipras salā ir tā labākā un pareizākā. To angļiem neoficiālās sarunās mēģināja iestāstīt arī Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless, bet bez panākumiem, kā to skaidri pierādīja abu grieķu nemiernieku pakāršana.

Pietiekami liela tuvredzība un vietējo apstākļu nepārzināšana — un to atzīst visa angļu prese — jau bija Kipras pareizticīgo archibīskapa Makariosa izsūtīšana trimdā. Angļu laikraksti ļoti loģiski vaicā: Kā var cerēt panākt saspīlējuma atrisinājumu sarunu ceļā, izsūtot trimdā otras puses galveno runas vīru? Ar ko tad lai tagad runā? Vēl plašāku kritiku Anglijā radīja nāves soda izpildīšana Kipras grieķu nacionālistu nemierniekiem. Šo kritiku jo sevišķi paasināja apstāklis, ka Anglijas parlaments pašreiz apspriež nāves soda atcelšanu. Trešais punkts, kur Īdena polītika ir grēkojusi pret vidusmēra angļa dzīves principiem, ir naudas atlīdzības piedāvāšana par informāciju, kas būtu noderīga nacionālistu nemiernieku vadoņa apcietināšanai. Angļi to ieskata par „asins naudu" un asi kritizē valdību par šādas atlīdzības piedāvāšanu. Par to uztraucas pat konservātīvais Londonas „Times", kas šaubās, ka angļu grožu savilkšanai Kipras salā būtu sagaidāmi labāki rezultāti, nekā tas bija Īrijā tādos pašos apstākļos.

Angļi uzsāk atomizmēģinājumus Austrālijā

Onslovā. Rietumaustrālijā. — Nedēļas vidū Monte Bello salās, Austrālijas piekrastes tuvumā, angļu zinātnieki uzsāka trešo atomieroču izmēģināšanas seriju. Pirmā eksplozija, ārkārtīgi spēcīga, salīdzinot ar bumbas niecīgiem apmēriem, tiek ieskatīta par angļu atbildi degļa izgatavošanai ūdeņražbumbai. Ūdeņražbumbas deglim nepieciešamas divas īpašības — pirmkārt, tam jābūt samērā mazam un, otrkārt, jāspēj radīt milzu karstumu. Degļa izmēģināšana liek noprast, ka tuvākā laikā angļi paredzējuši ūdeņražbumbas izmēģināšanu.

Tekošā Sav. Valstu atomieroču izmēģinājumu serija Klusajā okeanā ārkārtīgi cieš no sliktajiem laika apstākļiem, kas kavē zinātnieku darbu. Pēc samērā niecīgās eksplozijas, kas bija tekošās serijas pirmais numurs, Sav. Valstis bija paredzējušas izmēģināt kādu ūdeņražbumbu, nometot to no lidmašīnas. Tas būtu pirmais gadījums, kad ūdeņražbumba tiek izmēģināta šādā veidā.

Arī vāciešus mēģina aizvilināt

Komūnisti ar visiem iespējamiem līdzekļiem viļina atgriezties ne vien dažādo tautību polītiskos trimdiniekus, bet arī kādreiz pašu padzītos vāciešus. Kā zināms, „amnestiju" arī padzītajiem vāciešiem izsludinājuši ne vien Polijā, Rumānijā un Ungārijā, bet arī citās komūnistu pārvaldītajās zemēs. Tā kā „amnestiju", kuras termiņš izbeidzās 1955. gada beigās, bija izmantojuši tikai nedaudzi vācieši, kas paspējuši aizmirst vai piedot drausmīgos padzīšanas laikus, tad „amnestijas" termiņš atkal pagarināts. Par tiem nedaudzajiem lētticīgajiem vāciešiem, kuŗi vēlējušies atgriezties Bukovīnā, Septiņkalnē Sudetijā un citur, tagad kļuvis zināms, ka tūliņ pēc robežas šķēršošanas tie atšķirti no citiem ceļotājiem un nodoti pratinātāju rokās, kuŗi sevišķi ziņkārīgi par Rietumvācijā pavadīto dzīves laiku un par sakariem ar amerikāņu okupācijas iestādēm Vācijā un Austrijā. Pratinātāji par noziegumu atzinuši pat to, ja kāda pirms 10 gadiem no savas dzīves vietas padzīta bēgle, lai nopelnītu iztiku, mazgājusi amerikāņu kaŗavīriem veļu. Vācu bēgļiem un padzītajiem, kuŗi vēlējušies atgriezties, tādēļ iznācis nokļūt nometnēs, kurās notiek „sociālistiskā pārskološana," bet vairāki no viņiem ir pazuduši bez miņas. Gandrīz visiem vīriešiem „piesieta" dezertēšanas lieta, jo, tie, uzturēdamies Rietumvācijā, esot izvairījušies vai nu no kaŗadienesta, vai rezervistu apmācībām. Kaut gan repatriantu skaits ir mazs, Maskavas satelitu valstis propagandas akciju tomēr pastiprina, darbā iesaistot radio un garīdzniekus. Tā pēdējā laikā daudzi no Ungārijas padzītie vācieši saņēmuši ungāru bīskapa Vetē un citu garīdznieku vēstules, ar kurām uzaicina atgriezties dzimtenē un apsola ne vien „amnestiju," bet arī labu dzīvokli un darbu. Domā, ka padzītos vāciešus saukt atpakaļ, komūnistus mudina darba spēka trūkums, jo personīgi vēstules visvairāk saņem tieši speciālisti, kuŗi Rietumvācijā vai nu vēl spiesti dzīvot bez darba, vai kā bēgļi strādā neienesīgās nozarēs. Padzītie vācieši domā, ka ēsma ar āķi, kas viņiem tiek tagad pamesta, nebūs pēdējā.

Vai Ungārija pacels dzelzs aizkaru?

Austrija ar lielu interesi gaida komūnistu Ungārijas solījuma realizēšanu — likvidēt dzelzs priekškaru abu valstu starpā. Komūnistu Ungārijas solījums, bez šaubām, austriešiem nāca kā patīkams pārsteigums. Bet līdz ar to pacēlās arī pirmās šaubas: kas, priekškaram paceļoties, spēs atturēt ungāru bēgļu plūdus uz Austriju? Atbilde uz šo jautājumu pagaidām gan ir vēl tikai minējums, un, proti, priekškara pacelšana vēl nenozīmēs brīvu satiksmi starp Austriju un Ungāriju. Dzeloņstiepļu žogu un mīnu lauku likvidēšana komūnistu Ungārijas pierobežā nebūs nekas vairāk kā vienīgi ārišķība, lai mēģinātu pārliecināt pārējo pasauli par Padomju Savienības miermīlīgo polītiku un labvēlīgām pārmaiņām, kas radušās, Staļina laikmetam iznīkstot.

NEMIERNIEKI CĪŅU TURPINĀS

Lai varētu sekmīgāk cīnīties ar alžīriešu nacionālistu nemierniekiem Ziemeļafrikā, Francija paredzējusi savu armiju Alžīrā palielināt vēl par 50.000 vīriem.

Pie rakstāmgaldiem sēdēdami, franču militārie lietpratēji izkalkulējuši, ka 370.000 vīru lielai armijai vajadzētu varēt dažu mēnešu laikā nemierniekus iebaidīt tik tālu, ka tie būtu gatavi uzsākt miera sarunas. (Jau tagad Francijai Ziemeļafrikā cīnās tuvu pie 370.000 vīru).

Pēc notikumiem Alžīrijā var spriest, ka nemierniekiem nav bijis nekādu ziņu par franču militāro lietpratēju aplēsumiem. Lai kāds franču pārspēks arī stāvētu viņu priekšā, viņi gatavojas cīņu turpināt. Alžīriešu pavasaŗa ofensīva ir daudz spēcīgāka, nekā ar to bija rēķinājusies Francijas militārā vadība. Nemiernieki ir apgādāti un apbruņoti labāk nekā līdz šim domāja. Pēdējās dienās Parīzē daži skeptiķi pacēluši balsis; tie apšauba, ka visa Francijas armija varētu sakaut 20.000 alžīriešu nemiernieku. Jau tagad Ziemeļafrikā cīnās lielāks skaits franču kaŗavīru nekā Indoķīnas kaŗā.

Francijas valdībai arvienu biežāk nākas uzklausīt dažādu polītisko partiju, arodbiedrību un organizāciju balsis, prasot uzsākt pamiera sarunas ar alžīriešu nemierniekiem. Ministru prezidenta Mollē lielākā problēma tagad ir atrast ceļu, kā piespiest nemierniekus pie pamiera sarunām laikā, kad kaŗa darbība rit pēc viņu prāta. Pašreizējos apstākļos patiesi būtu brīnums, ja nemiernieki apstātos šaut tikai tādēļ, ka frančiem gribas runāties.

FRANCIJAS VALDĪBAS VĪRI IERADUŠIES KREMLĪ

Francijas un Padomju Savienības ministru prezidenti Kremlī pārrunā atbruņošanos un citus jautājumus savstarpējas sadarbības veicināšanai.

Maskavā. — Savstarpējās draudzības palielināšanai nedēļas vidū Maskavā vizītē ieradās Francijas ministru prezidents Mollē un ārlietu ministrs Pinē.

Francijas ministru prezidents ir pirmais kādas Rietumu lielvalsts valdības galva, kas apmeklē Padomju Savienību kopš Otrā pasaules kaŗa beigām. Mollē sacīja, ka sarunas ar Padomju Savienības valdības pārstāvjiem ietvers plašu jautājumu dažādību. Oficiāla sarunu darba kārtība nav paredzēta.

Pirmajā sarunu dienā Maskavā, klātesot Francijas un Padomju Savienības ministru prezidentiem un ārlietu ministriem, tika viegli aizķerti sekojoši jautājumi: Eiropas drošība, nesaskaņas Vidējos un Tālos Austrumos — un atbruņošanās. Šeit jāaizrāda, ka pirms izbraukšanas uz Maskavu Francijas ministru prezidents vairākkārt uzsvēra, ka Francija būs vienmēr uzticīga saviem Rietumu sabiedrotajiem, tai pašā laikā cenšoties panākt miermīlīgu atrisinājumu visām tām problēmām, kas tik ļoti veicina saspīlējumu pasaulē.

Tā kā kaŗš Alžīrijā tagad tiek ieskatīts par iegājušu jau ļoti nopietnā fazē, ministru prezidents Mollē Maskavu atstās nedēļas nogalē, kamēr ārlietu ministrs Pinē uzturēsies Padomju Savienībā līdz 24. maijam, šai laikā apmeklējot Armēniju, Kijevu un Ļeņingradu.

Savā Maskavas apmeklējuma laikā Francijas ministru prezidents paredzējis uzturēt ciešu kontaktu ar Sav. Valstu un Anglijas sūtniecībām, informējot pēdējās par sarunu gaitu Kremlī.

Anglija gatavojas paplašināt tirdzniecību ar komūnistu Ķīnu

PRETĒJI SAV. VALSTĪM ANGLIJA KOMŪNISTU ĶĪNAI PĀRDOS TĀDUS PAŠUS RAŽOJUMUS, KO TĀ PĀRDOD PAD. SAVIENĪBAI

Londonā. — Anglijas valdība paziņojusi, ka tā gatavojas paplašināt tirdzniecību ar komūnistu Ķīnu, uzņemot savā sarakstā līdz šim par stratēģiski svarīgiem atzītus ražojumus, kurus bija aizliegts eksportēt. Tā kā Anglijai un Sav. Valstīm vēl līdz šim nav izdevies vienoties par tirdzniecības ierobežojumu mīkstināšanu attiecībā uz komūnistu Ķīnu, tad Anglijas valdība tagad ir izlēmusi rīkoties uz savu roku, eksportējot uz komūnistu Ķīnu arī tādus ražojumus, kas līdz šim atradās aizliegto sūtījumu sarakstā. Šeit gan jāpiemin, ka Anglija uz komūnistu Ķīnu gatavojas eksportēt tikai tās mantas, kuras ir atļauts eksportēt uz Padomju Savienību.

Pagājušā gadā Rietumu lielvalstis saīsināja stratēģiski svarīgo un līdz ar to aizliegto eksportpreču sarakstu attiecībā uz Padomju Savienību, bet ne uz komūnistu Ķīnu. To tagad Anglija izdarīs uz savu roku.

Latvieši asimilējas un neatgriezīsies?

NYT 13. maija numurā ievietojis sava bij. korespondenta Maskavā H. E. Solsberija apcerējumu par bēgļiem ASV. Viņš secina, ka padomju vilinājumiem atgriezties dzimtenē būšot ļoti maz sekotāju. Un galvenais iemesls, kādēļ tie neatgriezīšoties, esot tas, ka bēgļiem Amerikā klājoties labāk nekā Padomijā. Autors šeit domā tīri materiālos labumus, bet nerēķinās ar vajāšanām un nebrīvību, kam padoti padomju pavalstnieki.

Raksta autors atsaucies arī uz Latvian Relief priekšsēža un Amerikas Balss latviešu raidījumu vadītāja H. Lielnora izteicieniem, ka jaunā emigrācija asimilējoties ātrāk nekā priekškaŗa iebraucēji. Tālāk rakstā teikts: „Lielnora kungs teica, ka neviens baltietis, kas ieradies ASV pēc kaŗa, nedomā atgriezties Baltijas valstīs. „Tie nedomā par atgriešanos," Lielnora kungs teica, „pat ne savos sapņos. Tiem klājas šeit pārāk labi."

Jāpieņem, ka Lielnors runājis par varbūtēju atgriešanos pašreizējos apstākļos, kad Baltijas valstis atrodas padomju okupācijā. Tomēr amerikāņu lasītājam rodas iespaids, ka baltieši neatgriezīsies arī tad, ja Baltijas valstis atkal būtu brīvas, jo viņiem šeit „pārāk labi klājas."

LATVIJA

> **Draugi grib mūs asimilēt,**
> **Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,**
> **Bet mēs gribam palikt latvieši.**
> **Archibīskaps T. GRĪNBERGS**

ALA rūpējas par sainīšu sūtīšanu izsūtītajiem un tautiešiem Vācijā

CARE DOLARA SAIŅU AKCIJA

Ik dienas Amerikas Latviešu Apvienības Aprūpes birojā ienāk ievērojams skaits pasūtinājumu Care dolara saiņiem, kuŗus Aprūpes birojs ar CARE organizācijas palīdzību nogādā saņēmējiem Vācijā.

Lai nodrošinātu saiņu nogādāšanu to personu rokās, kam tie adresēti, un lai saiņu saņēmējiem nebūtu jāmēro tāls ceļš pēc saiņiem uz citu pilsētu, kur atrodas CARE izdalīšanas punkts, **tāpat, lai saņēmējam nebūtu jāmaksā** vācu pastam sūtīšanas izdevumi apm. $1 par saini, saiņa pasūtinātājam ir jāiesūta līdz ar saiņa naudu ($1,-) vēl otrs dolars Vācijas pasta izdevumu segšanai. Tas jādara papildus arī visiem līdz šim iesūtītiem saiņu pasūtinātājiem, kas šo dolaru nebija pievienojuši. Saiņu pasūtinājumam pievienojama saņēmēja adrese skaidrā rakstā uz atsevišķām lapām divos eksemplāros. Šo priekšnoteikumu izpildīšana garantē saiņa nonākšanu īstās rokās. Piezīmējams, ka vienai personai nav adresējami vairāk kā viens sainis. Par saiņu nogādāšanu saņēmējiem rūpējas uz vietas attiecīgi pārstāvji Vācijā.

Visi Care saiņu pasūtinājumi ar atzīmi uz aploksnes „CARE" adresējami: American Latvian Association Inc., 1727 Kenyon Street, N. W., Washington 10, D. C. Uz šā paša vārda rakstāmi čeki vai naudas orderi.

STANDARTIZĒTI SAIŅI UZ IESLODZĪTO NOMETNĒM

Kā jau iepriekš ziņots, ir rasta iespēja nosūtīt standartizētus saiņus ar pārtiku, siltu veļu un apaviem mūsu tautiešiem ieslodzījumu vietās Sibirijā. Viens standartsainis uz atsevišķu adresi maksā $8,-. Apbirojs ir uzņēmies starpniecību šo saiņu pārsūtīšanai. Iesūtāma saiņa nauda un saņēmēja adrese 2 eksemplāros. Pieņem ar pateicību arī ziedojumus saiņu sūtīšanai tiem, kam piederīgo nav.

IZSŪTĪTO TAUTIEŠU ADRESES

Izsūtīto tautiešu adreses no viņu izsūtījumu un ieslodzījumu vietām ALA's Aprūpes birojs ziņo, ja vispār vārds vai adrese sarakstā ir, tikai tuvākiem piederīgiem uz speciālu pieprasījumu. Saraksta izsūtīšana ir neiespējama, tamdēļ tādus pieprasījumus neievēro.

IZZIŅAS PAR PIEDERĪGO UN PAZIŅU ADRESĒM

Ik dienas sekretāriātam ienāk vairāki desmit pieprasījumi pēc adresēm. Sekretāriātam ar pašreizējiem līdekļiem un spēkiem nav iespēju visus pieprasījumus ātri un savlaicīgi apmierināt; to būs iespēja izdarīt tikai sekretāriāta apstākļiem uzlabojoties.

APVIENĪBAS KASIEŖA AICINĀJUMS

Apvienības plašais darbs ir saistīts ar izdevumiem, ka var segt vienīgi ar biedru maksām un pašu tautiešu ziedojumiem šo izdevumu segšanai. ALA's biroji un sekretāriāts atbild un kārto jautājumus visiem, kas pie ALA's griežas, bet nevar to darīt veicīgi un sekmīgi bez pietiekošiem līdzekļiem, tāpēc apvienības kasieris lūdz visus tautiešus sūtīt laikus savas biedra maksas un ziedojumus ALA's darba sekmēšanai, jo ar apmarkotu un sagatavotu aploksni vien atbildei nav līdzēts.

AMERIKAS LATV. APVIENĪBAS

Centrālās valdes pirmā darba sēde notiks s e s t d i e n, 26. m a i j ā, plkst. 10-os rītā, Vašingtonā, D. C. — Apvienības valdes mītne un galvenā sekretāriātā — 1727 Kenyon Street, N. W. Washington 10, D. C. (Tel. DUpont 7-7812.).

Sēdes darba kārtībā paredzēti sekojoši jautājumi: 1. Centrālās valdes š. g. 21. aprīļa Ņujorkā un 5. maija Indiānāpolē sēžu protokolu pieņemšana. 2. Prezidija un amatpersonu ziņojumi. 3. Konstruēšanās un biroju vadītāju izraudzīšana. 4. 1956. gada Kongresa nodotie ierosinājumi un jautājumi un turpmākā darbība. 5. Jaunu biedru uzņemšana. 6. Dažādi jautājumi un ierosinājumi, kā arī jautājumi, kas pēc valdes ieskata būtu vēl liekami darba kārtībā un apspriežami.

LAULĪBAS DIŽDANČA APRINDĀS

Solveigu Vītolu un Sigurdu Miezīti salaulāja māc. A. Čops 12. maijā sv. Andreja baznīcā Toronto. Foto A. Jānītis
Diždanča dalībnieki stāvēja goda sardzē.

Birutu Segliņu un Jāni Zommeru Cincinati (Ohio) draudzē salaulājis māc. J. Osis

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 16

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

P A T E I C Ī B A

Izsaku sirsnīgu pateicību tautiešiem, kommilitoņiem un kollēgām, kas mani tik sirsnīgi un tik bagātīgi atcerējušies manā garajā hospitālizēšanās laikā.

V. Burkēvics.

Rūpēsies par mirušo cīnītāju piemiņas godināšanu

DV Montreālas nod. pilnsapulce pieņēmusi savā pēdējā sēdē tālāk minēto rezolūciju, kuŗu iesniedza J. Saliņš:

„Katras tautas dzīvības un spēka avoti ir noenkuroti tās pagātnē. Neviena valsts nav tapusi, neviena nācija nav izveidojusies miera palmas paēnā. Smagā cīņās, asarās un asinīs ir rūdīti šie tapšanas un tālākās nostiprināšanās pamati. Karavīrs visos laikos un visur ir bijis tas, kas uz savas tautas brīvības altāŗa licis lielāko un dārgāko upuri. Tāpēc arī katra tauta dziļi ciena savus varoņus, savus karavīrus, un ceļ tiem nemirstības pieminekļus.

— Tos kapus, tos kapus pieminiet, kur savus varoņus guldināt, — aicina dvēseļu tulks — dzejnieks. Tas arī tika darīts. Mūsu dzimtenes kapsētās un kauju vietās pacēlās stalti pieminekļi viņsaulē aizgājušiem karavīriem, bet Brāļu kapi Rīgā izvērtās par mūsu varoņu Panteonu.

Trimdā atrodas daļa strēlnieku, atbrīvošanas armijas dalībnieku, leģionāru, kas visi dažādās vietās un laikos un apstākļos cīnījās par vienu un to pašu mērķi: Latvijas brīvību. Ar katru gadu vairāk plok viņu rindas. Visos kontinentos izkaisītas, bieži vientuļas, piemirstas, atrodas bijušo cīnītāju pēdējās atdusas vietas. Viņu mirstīgās atliekas neauklē dārgās dzimtenes klēpis, bet pāri tām pūš dzestri svešo zemju vēji.

Trimdā mirušo karavīru piemiņas saglabāšanai mēs ierosinām: 1) Lai katras zemes DV centrālās organizācijas savāktu ziņas par trimdā mirušajiem karavīriem un 2) Uz šo ziņu pamata izgatavotu vai nu attiecīgas piemiņas plāksnes vai piemiņas albumus, kuŗus, kad Latvija taps brīva, varētu pārvest dzimtenē un novietot Brāļu kapos. 3) Šinī darbā iesaistāmas arī visas pārējās latviešu trimdas organizācijas."

LATVIEŠI NEAIZMIRST SAVUS VAROŅUS

Svinīgs Kurzemes cīnītāju atceres akts Toronto

Kurzemes kapitulācijas atceres sarīkojums 12. maijā sv. Andreja baznīcas zālē bija pulcinājis pilnu telpu apmeklētājiem.

Svinīgo aktu ievadīja LNAK valdes pr-dis A. Svenne, atgādinot mūsu varoņu lielo un neaizmirstamo upuri tēvijas labā.

Tālāk runāja Kurzemes cīņu dalībnieks, Bruņinieku krusta kavalieris R. Ancāns, kavēdamies atmiņās smago cīņu dienās. Viņš uzsvēra, ka Kurzemes cietoksnis palicis neuzvarēts, kaut to pūlējās panākt ap 200 sarkanarmijas divīzijas. Par cīņu smagumu liecina iznīcināto tanku un lidmašīnu skaits, kā arī noasiņojošās sarkanarmijas divīzijas.

Kurzemes cīnītāju nopelns ir arī tas, ka tik daudz latviešu tagad atrodas brīvajā pasaulē. Patiesībā šis skaits varēja būt vēl lielāks, bet latvieši jau nelabprāt atstāj savu dzimto zemi. Bez tam līdz pat pēdējam laikam latvieši ticēja Dievam un cilvēkiem — Rietumu lielvalstīm, kas neļaus tādai netaisnībai notikt. Šī ticība daudziem bija liktenīga, un tie palika aiz dzelzs aizkara. Mūsu, brīvībā izkļuvušo, uzdevums un pienākums kā pret Latviju, tā arī pret nebrīvībā smokošiem latviešiem ir cīnīties par Latvijas brīvību un klaudzināt pie visām durvīm, kur un kā vien tas ir iespējams, lai rastu sev draugus un sabiedrotos cīņā pret komūnismu, kas met savu ēnu jau pāri pus pasaulei.

Pēc viņa runas Toronto nodaļas pr-ks J. Fogels iepazīstināja sabiedrību ar Kanadas sabiedrisko darbinieku, advokātu A. Maloneju, norādot, ka pēdējais kā Toronto universitātes mācības spēks, advokātu kriminālās sekcijas vadītājs un politiķis daudz ko varot darīt Kanadas sabiedrības noskaņošanai apspiesto tautu labā. Iegūstot viņu par savu palīgu apspiesto tautu atbrīvošanā būtu sperts krietns solis uz priekšu, jo bez brīvo tautu noskaņošanas pret komūnismu apspiestās tautas atbrīvot nav izredžu.

R. Ancāns

Viesis savā uzrunā pierādīja, ka uz viņu liktās cerības nav veltas, viņš sīki bija iepazinies ar Latvijas vēsturi un mūsu tautas likteni un skaidros vārdos izteica apspiesto tautu traģēdijas būtību. Katrā viņa vārdā bija jūtama līdzjūtība un dziļa un patiesa apstākļu izpratne. Mums nodarīto netaisnību viņš pierādīja loģiskiem apsvērumiem un starptautisko līgumu citātiem.

Iedziļinādamies latviešu problēmā līdz pamatam pierādīja, ka šis vīrs un viņa dziļā intelligence var kļūt stiprs atbalsts mūsu kopējai cīņai par brīvību.

Sarīkojuma otrā daļā vīru koris Viesturs V. Rundāna vadībā atskaņoja vairākas dziesmas, no kurām J. Cīruļa Zīļu josta, veltīta kritušiem varoņiem, visvairāk iederējās atceres brīža noskaņā.

Izjusti un spēcīgi V. Pukats deklamēja Bārdas Paroli.

Sarīkojums pierādīja, ka Vanagu saime ne tikai neaizmirst un godina savus varoņus, bet mēģina arī neatlaidīgi turpināt viņu iesākto cīņu par brīvu Latviju.

JAUNS LATVIEŠU DRAUGS

Arturs M. Malonijs (Arthur M. Maloney) ar savu runu Kurzemes kapitulācijas gada dienā pārsteidza plašo latviešu saimi, kas bija pulcējusies sv. Andreja baznīcas zālē, lai atzīmētu šo traģisko gadījumu Latvijas vēsturē. Tā kā latvietis ir paradis sagaidīt no pat visinformētākā kanadieša pavisam paviršu politisko notikumu izpratni Baltijas valstīs, tad šoreiz ar izbrīnu varēja vērot cilvēku, kam ir zināmas vissīkākās detaļas raibo notikumu virknē, kas noveda pie Baltijas valstu iznīcināšanas.

Līdz ar to arī saprotama A. M. Malonija simpatiskā nostāja pret Baltijas tautām, kuŗas liktenis piemeklējis tik bargi Otrā pasaules kaŗa laikā.

A. M. Malonijs ir advokāts, kuŗa vārds jau pazīstams visā Kanadā. Pēc Osgoode skolas beigšanas 1943. gadā, viņš praktizē par advokātu Toronto, specializējoties krimināllietās. A. M. Malonija vārds ir figurējis vissensacionālākās prāvās; viņš panāca arī septiņas reizes nāves soda izpildīšanas atlikšanu Kofēnam (Coffin), aizstāvēja Leonardu Džaksonu un citus Boida banku laupītāju grupas locekļus. Šinīs divās prāvās viņš piedalījās pilnīgi bez atlīdzības, jo atzīst, ka pat vislielākais noziedznieks ir aizstāvēšanas cienīgs. A. M. Malonijs ir arī viena no visredzamākām personām, kas dara visu, lai panāktu nāves soda aizliegšanu, un viens no tiem nedaudzajiem juristiem, kas cīnās par maksāt nespējīgā tiesībām ar tikpat lielu dedzību kā par tā tiesībām, kam pieder miljoni.

A. M. Malonijs ieņem daudzus svarīgus amatus savas profesijas organizācijās. Viņš ir Kanadas advokātu sabiedrības krimināllietu sekcijas priekšsēdis, juristu sabiedrības centrālās komitejas loceklis — jaunākais gados, kas līdz šim šinī organizācijā ievēlēts, un ir arī Toronto Universitātes senāta loceklis.

A. M. Malonijs izteicās, ka viņu latviešu sabiedrība ļoti interesējot. Kā advokātam viņam ar latviešiem nekad nav bijusi darīšana, līdz ar to arī nav bijis nekādu sakaru ar latviešu grupas piederīgiem Toronto. Viņa galveni klienti no iecelotājiem līdz šim ir bijuši poli un ukraiņi.

LASĪTĀJU VĒSTULES

IR LIETAS, KAS MŪŽAM NAV LABOJAMAS

Latvijas Amerikā red.: Latvijas sociāldemokrati Zviedrijā ir pasākuši neparastu „iekšmisijas" darbu, piesūtot pat Kanadā dzīvojošiem latviešiem savu preses biletenu Brīvība, — un pilnīgi par brīvu. Grūti ticēt, ka izdevēji un „partija" domātu, ka tādā veidā varētu iegūt jaunus biedrus un atbalstītājus, bet savam nodomam un aprēķinam tur tomēr vajadzētu būt.

Pastudējot izdevumu, liekas, ka Br. Kalniņa plecus smagi nospiež šāda vai citāda iemesla dēļ kādreiz uzvilktais sarkanais mundieris. Ir dzīvē lietas un kļūdas, kuŗas nav labojamas, un to sekas cilvēku pavada līdz kapam un vēl pēc tam. Liekas, ka Br. Kalniņš tādu ir izdarījis, bet viņš pats nedomā vēl liktenim padoties. Viņš apzinās, ka kādreiz pienāks diena, kad viņš tiks svērts un viņa „būt vai nebūt" svārstīsies mata galā. Tādēļ mēs lasām Brīvībā, cik ļoti Br. Kalniņš cīnās pret komūnistiem, cik sapulces notur, kur brauc un kas viņu pieņem audiencē, un visam tam ir pamatā cīņa par Latviju — kā to attēlo Brīvība. Šiem Kalniņa labiem darbiem tad nu jābūt tiem, kas palīdzēs liktenīgo svaru kausu noliekt viņam par labu. Negribam apgalvot, ka Br. Kalniņa apsvērums būtu kļūdains. Liekas, ka viņš pašreiz dara iespējamo Latvijas labā, bet vai ar to pietiks, lai pazudušo dēlu māte Latvija uzņemtu savā vidū — grūti pateikt.

Tai pašā laikā Br. Kalniņš, lai nezaudētu seju, censās ieņemt tiesātāja un vadoņa pozu, citus pamācot, kauninot un aprājot. Tā ir tikai sava vājuma slēpšana, un zem plānās bravūras kārtiņas ir viegli izmanāms visai nobijies cilvēks, kuram grūti un vaiga sviedros jālauž ceļš atpakaļ pie savējiem.

Lai Br. Kalniņa darbošanos parādītu jo plašai latviešu saimei, Brīvība ir uzņēmusies garus ceļus, jo Br. Kalniņa runas gan vairāk ir domātas klāt neesošiem latviešiem nekā mazajai zviedru saujiņai, no kuŗu nostājas maz kas var grozīties pasaules notikumos.

P. A., Kanadā.

DAUGAVAS VANAGI

KANADAS VANAGI IESAISTĀS LNAK DARBĀ

Svētdien, 13. maijā, notika kārtējā DV KV darba sēde, kurā aicināts piedalīties bija arī Latviešu kaŗa invalidu apvienības pr-ks R. Ancāns.

Valde nolēma atbalstīt Roma lūgumu ceļa naudas aizdevuma sagādē ieceļošanai Kanadā 260 dol. apmērā, bet iztrūkumu (700 dol.) V. Ćurišķis solījās atbalstīt ar personīgu aizdevumu 500 dol.

Tā kā sakarā ar Invalidu apvienības nodibināšanos aprūpes darbā radies it kā parallēlisms, R. Ancāns sniedza paskaidrojumus uz vairākiem DV KV locekļu jautājumiem. No jautājumiem un R. Ancāna paskaidrojumiem izrietēja, ka Invalidu apvienība dibināta, nesaziņojoties ar centrālo vai atsevišķo zemju valdēm, kaut gan par šo apvienību V. Janums bija informēts. Apvienības dibināšanas pamatā bijis nolūks ciešāk apvienot invalidus, aizstāvot viņu intereses [illegible] Invalidiem nav arī [illegible] civilpersonas [illegible] Invalidi [illegible] politiski vadošo kaŗavīru grupas sadarbību ar politiskajām partijām, īpaši sociāldemokratiem un ar to, ka invalidiem jāmaksā biedru nauda DV organizācijai.

Tālāk, kā izteicās R. Ancāns, invalidu galvenā vēlēšanās ir darboties aktīvi līdzekļu sagādē un sadalē, rūpējoties par to, lai katrs invalids saņemtu kaut nelielu pabalstu, [illegible] nav apvienības [illegible]

Debašu noslēgumā sēdes dalībniekos izskanēja doma, ka ar apvienības dibināšanu radies parallēlisms un neskaidrība līdzekļu vākšanā un sadalē, tādēļ Invalidu apvienībai vajadzētu darboties kā DV org. sekcijai ar galējām lemšanas tiesībām invalidu aprūpes jautājumā.

Vēl pieņēma lēmumu, ka visām nodaļām Kanadā jāiesūta saraksti zemes valdei par tiem nodaļas biedriem, kas ir LNAK dalībnieki.

Niagaras DV gada svētkos

DV Niagaras nodaļas 4 gadu darbības atceres sarīkojumu svinīgo aktu atklāja nod. pr-ks J. Celms, sniedzot arī pārskatu par aizvadīto gadu. Sekoja organizāciju pārstāvju apsveikumi. Sv. Katarīnas DV nodaļas vārdā sveica R. Vītols, bet Hamiltonas nodaļu pārstāvēja J. Gailītis. No Niagaras latviešu biedrības [illegible] J. Rudovičs, uzsvērot, ka [illegible] arī tā sadarbība, kāda valda DV un pārējo organizāciju starpā.

P. Treijers sveica Niagaras draudzes [illegible], J. Līgers Niagaras sportistu un E. Jēkabsons skautu vārdā. Rakstveida apsveikumus bija sūtījuši: DV KV, Londonas, Bramptonas DV nodaļas un vīru koŗa Viesturs priekšnieks. Svinīgajam aktam sekoja teātŗa izrāde Jaunsaimnieka līgava vietējās drāmatiskās kopas uzvedumā. Režisoram J. Vīķelim [illegible] Vairāki tēlotāji [illegible] krietnu spēles māku, bet gados pats jaunākais — 14 g. vecais [illegible] savu lomu [illegible] „ierindā" [illegible] D.Treijeri, G. Vītolu, S. Kalniņu, M. Buholti, V. Lapiņu, J. Grīnbergu, K. Siseni un pašu režisoru J. Vīķeli. Ziedi un aplausi liecināja, ka skatītājiem izrāde patikusi. Vakaru nobeidza deja.

KANADĀ

TORONTO

● Toronto latviešu studentu kopa 1. jūnijā Kleremont ielas zālē rīko savu tradicionālo Ziedu balli, kuŗai šogad gan paredzēts cits vārds, varbūt Sapnis pavasara naktī, jo viena Ziedu balle jau līdz 1. jūnijam būs bijusi. Bet lai nu kā — arī sapņot balles naktī ir skaisti, īpaši vēl, ja to dara ne tikai sava prieka pēc, bet arī tādēļ, lai palīdzētu mūsu jaunajiem studentiem tikt pie stipendijām, jo bez tām lielākajai daļai studijas būtu jāpārtrauc pusceļā. Lai sagatavotu ballei visus priekšdarbus, studentu saime jau tagad gatavo pavasarīgas dekorācijas, vasarīgus pārsteigumus un par visām lietām — daudz prieka, mūzikas, ziedu un mīlestības. Tādēļ studenti cer, ka Toronto sabiedrība viņus atcerēsies un priecājoties palīdzēs sagādāt līdzekļus studijām.

● Austrumu ev.-lut. draudzes Dāmu komiteja cītīgi gatavojas pēcpusdienas tējas sarīkojumam, kas notiks 27. maijā, plkst. 3 pp. Barnabas b-cas zālē. Par priekšnesumiem šai vakarā rūpējas rež. J. Lintiņš, kurš arī vadīs visu vakara programmu. Ar dziesmām piedalīsies arī Viestura vīru koŗa Toronto kopa.

LONDONA, ONT.

● Londonas latviešu organizācijas 12. maijā kopīgi rīkoja Kurzemes cīnītāju piemiņas vakaru Publiskās bibliotēkas telpās. To atklāja DV Londonas nodaļas priekšnieks R. Alksnis, uzaicinot godināt kritušos karavīrus ar īsu klusuma brīdi. Par cīņām Kurzemes cietoksnī referēja to dalībnieks A. Beitāns. Sākot ar Jelgavas krišanu un izceļot Ziemassvētku kaujas, kā arī turpmākos boļševiku uzbrukumus, kas sabruka īpaši 19. divīzijas pretestībā, prasot no tās ārkārtīgu piepūli un vietām sasniedzot varonības pakāpi. Kurzemes cietoksni boļševiki neieņēma, kas ir simbols latvju tautas nākotnei, norādīja prof. A. Dreimanis, pateicoties referentam un noslēdzot šo piemiņas brīdi. Pēc tam tautieši kavējās pārrunās par trimdinieku uzdevumiem un rīcību, izejot no Kurzemes cīnītāju vienprātības un varonības. Pārrunās piedalījās A. Liepiņš, A. Dreimanis, P. Dreimanis, E. Ūdris un citi.

● Londonas Publiskās bibliotēkas telpās 16. dienvidrietumu Ontario mākslas izstādē ir arī latviešu darbi: 3 — A. Kopmaņa skulptūras un E. Upīša glezna — Rudens ainava; izstādīšanai iesniegtas 300 gleznas un skulptūras, no kurām izraudzītas 98.

● Medveja vidusskolā mācās dažas latvietes. No tām M. Dreimane 1955./56. māc. gadā ieguvusi augstāko atzīmi visā skolā — 95.

Ps.

BRAMPTONA

● Bramptonas latviešu organizācijas bija rīkojušas svētdien, 13. maijā, Grace United baznīcas zālē ģimenes dienas sarīkojumu un Kurzemes kapitulācijas piemiņas aktu. Sarīkojumu atklāja latv. b-bas pr-ks J. Dindzāns ar īsu uzrunu, aprādot ģimenes lielo nozīmi, kuŗas centrā neapšaubāmi ir māte — paaudžu un tautas tikumu glabātāja. Latviešiem šī diena ir ar sēru pieskaņu, jo šajā pašā laikā mēs atzīmējam arī Kurzemes kapitulācijas piemiņu. Ar klusuma brīdi pieminēja kritušos cīnītājus, kuŗi cīņās ziedojuši savu dzīvību. Uzrunu nobeidzot, akta dalībnieki vienojās mūsu tautas lūgšanā.

Referātu par Kurzemes cīņām nolasīja Kurzemes cīnītājs, ar Bruņinieka pakāpes dzelzs krustu apbalvotais R. Ancāns. Runātājs apgaismoja Kurzemes cietokšņa (no 13. 10. 44. g. līdz 8. 5. 45. g.) cīņu smagumu un šo cīņu jēgu.

Programmas daļā Bramptonas latv. jaun. pulc. „Liesma" meiteņu trio (I. Grodne, Z. Opala un N. Brice) un latviešu sestdienas skolas audzēkņi dziedāja un deklamēja piemērotas deklamācijas.

Sarīkojuma telpās bija izstādīti latviešu grafikes Marijas Induses-Mucenieces darbi, skaitā 21 (10 grafikas un 11 ogles zīmējumi). Bija redzama arī „Bēgļu laiva" — (linoleuma griezumā), kuŗas 1 kopija ir bij. ASV prez. H. Trumena īpašumā. M. Induses-Mucenieces darbi atrodas Francijas, Zviedrijas, Dienvidafrikas un Latvijas mūzejos. Bez tam vēl privātās kollekcijās Beļģijā, Vācijā, ASV un Kanadā. Skate savu uzdevumu daļēji arī attaisnoja, jo tika pārdoti divi darbi un trīs citi vēl aizrunāti.

SADBERIJA

● 6. maijā Sadberijas latv. sestdienas skola bija rīkojusi Ģimenes dienas pēcpusdienu, kas izvērtās par vienu no jaukākiem pēdējā laika sarīkojumiem šai pilsētā. Skolotāju mīlestība un rūpība izpaudās ikkatrā priekšnesumā, ko sniedza mazie un ar lielu prieku uzņēma pieaugušie.

Skolotājas S. Treilonas uzrunai sekoja E. Ķerģes referāts Ģimenes nozīme. Dziļi izjustos vārdos, stāstot par mātes un ģimenes lomu bērna tālākā dzīvē, referente noslēdza savu stāstījumu ar dzejnieka vārdiem — par visu vairāk mīlēt māti, dzimteni un Dievu.

Pēc tam sekoja vairāk kā stundu garā programma, kuŗu sniedza skolas audzēkņi — sākot no vecākajiem līdz visjaunākajiem, rādot skolā gūto veiksmi deklamācijās, dziesmās un teātŗa spēlē.

Pēc priekšnesumiem vecāki un viesi kavējās pārrunās pie bagātīgi klātajiem galdiem, bet bērni pēc azaida uzjautrinājās latviskās rotaļās.

Liels paldies skolas pārzinei O. Migliniecei un skolotāju saimei, par pašaizliedzību Sadberijas latv. bērnu audzināšanā, mācot tiem mīlēt māti, dzimteni un Dievu.

T. N.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave, tel. LE 4-1681.

Dr. P. BĀRDIŅS, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UŽĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

KAD UN KUR TIKSIMIES TORONTO?

25. maijā Baltiešu sporta svētki, Centrālā YMCAā.
25. maijā, Cosburn Junior High School auditorijā Veras Keišes baleta skolas vakars.
26. maijā Sporta svētku noslēguma balle.
26. maijā M. Zīverta Minchhauzena precības TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrāde Itona auditorijā.
27. maijā, plkst. 3 p. p. Toronto Austrumu ev.-lut. draudzes Dāmu komitejas pēcpusdienas tēja Barnabas baznīcas zālē.
3. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.
9. jūnijā E. Ošiņas-Bērziņas baleta studijas gadskārtējais baleta vakars sv. Andreja baznīcas zālē.
16. jūnijā, plkst. 6 sv. Trīsvienības baznīcā brīvm. M. Tūteres klavieru studijas audzēkņu vakars.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

19. maijā Vīru koŗu apvienības Viesturs koncerts.
17. jūnijā Aizvesto piemiņas dienas sarīkojums.
23. jūnijā DV Hamiltonas nod. un HLB rīkotais Jāņu sarīkojums.
1.-3. septembrim Daugavas Vanagu dienas.
8. septembrī HLB gada svētki un rudens sezonas atklāšanas balle Royal Connaught viesnīcā.
22. septembrī Kristus ev.-lut. draudzes bazārs.
13. oktobrī DV Hamiltonas nod. gada svētki Royal Connaught viesnīcā.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 16

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

PATEICĪBA

Izsaku sirsnīgu pateicību tautiešiem, kommilitoņiem un kollēģām, kas mani tik sirsnīgi un tik bagātīgi atcerējušies manā garajā hospitalizēšanās laikā.

V. Burkēvics.

LASĪTĀJU vēstules

IR LIETAS, KAS MŪŽAM NAV LABOJAMAS

Latvijas Amerikā red.: Latvijas sociāldemokrāti Zviedrijā ir pasākuši neparastu „iekšmisijas" darbu, piesūtot pat Kanadā dzīvojošiem latviešiem savas preses izdevumu Brīvība, — un pilnīgi par brīvu. Grūti ticēt, ka izdevējā un „partija" domātu, ka tādā veidā varētu iegūt jaunus biedrus un atbalstītājus, bet savam nodomam un aprēķinam tur tomēr vajadzētu būt.

Pastudējot izdevumu, liekas, ka Br. Kalniņa plecus smagi nospiež šāda vai citāda iemesla dēļ kādreiz uzvilktais sarkanais mundieris. Ir dzīvē lietas un kļūdas, kuras nav labojamas, un to nevajadzētu aizmirst ...

P. A., Kanadā.

KAD UN KUR TIKSIMIES TORONTO?

25. maijā Baltiešu sporta svētki, Centrālā YMCA.
25. maijā, Cosburn Junior High School auditorijā Veras Keišeo baleta skolas vakars.
26. maijā Sporta svētku noslēguma balle.
26. maijā M. Zīverta Minchhauzena precības TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrāde Itona auditorijā.
27. maijā, plkst. 3 p. p. Toronto Austrumu ev.-lut. draudzes Dāmu komitejas pēcpusdiena tēja Barnabas baznīcas zālē.
3. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.
9. jūnijā E. Ošiņas-Bērziņas baleta studijas gadskārtējais baleta vakars.
16. jūnijā, plkst. 6 sv. Trīsvienības baznīcā brīvm. M. Tūteres klavieru studijas audzēkņu vakars.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

9. maijā Vīru koru apvienības Viesturs koncerts.
17. jūnijā Aizvesto piemiņas dienas sarīkojums.
23. jūnijā DV Hamiltonas nod. un HLB rīkotais Jāņu sarīkojums.
1. septembrī Daugavas Vanagu dienas.
8. septembrī HLB gada svētki un rudens sezonas atklāšanas balle Royal Connaught viesnīcā.
22. septembrī Kristus ev.-lut. draudzes bazārs.
13. oktobrī DV Hamiltonas nod. gada svētki Royal Connaught viesnīcā.

... iesūtītos manuskriptus saīsināt ... publicēt, bet uz vēlēšanos sūtīt atpakaļ ... Lasītāju parakstītajos rakstos izteiktās domas ... viedoklim.

BRĪVĪBA RELIĢIJĀ

Kādā no iepriekšējiem rakstiem pieskārāmies jautājumam par brīvību. Pie šī ļoti svarīgā temata apstāsimies šai un nākošā rakstā par brīvību politikā. Skats reliģiskā brīvībā palīdzēs orientēties politiskajā, jo tiesības tiek uzskatītas kā ētisko prasību minims.

Brīvība filozofiskā skatījumā ir jautājums, kas koordinēts jautājumam par gribas brīvību. Einšteins ir teicis, ka savas dzīves grūtajos brīžos viņš vienmēr atcerējies Šopenhaēra vārdus: „Tu vari darīt, ko tu gribi, bet tu nevari gribēt, ko tu gribi."

Daudz kas no tā, ko tu domā, tu gribi, nav tava griba, bet no tevis neatkarīga dabas likumības darbība tevī, ko tu tikai maldīgi identificē ar savu gribu. Piemēram, tu saki: „Es gribu ēst", tad patiesībā tu to negribi, bet daba grib no tevis, lai tu ēd, tāpat, kā daba prasa no tevis, lai tu vairojies. Dzīvības uzturēšanas un tās zemes nav atstāta tavā brīvā ziņā, tas ir dabas likums. Filozofs Spinoza to sauc par nepieciešamību un identificē šo jēdzienu ar brīvību. Citādi sakot, ja tev nav ko ēst, tev nav brīvības, un tas ir pareizi, ciktāl runājam par dabisko brīvību. Dzīvības uzturēšanas interesēs, bet ne citādi, daba atļauj arī dzīvību iznīcināt. Pirmatnējais cilvēks kanibālisma laikmetā to arī darīja — pat attiecībā uz otru cilvēku. Šis pirmatnējais cilvēks, juridiski izsakoties, bija varens virs; pats savas suverēnitātes nesējs. Viņš varēja nokaut kuru katru citu, nesaņemot nekādu sodu, bet katrs cits tāpat varēja nokaut viņu. Vēlāk cilvēks cilvēku vairs nekāva nost tiešai apēšanai, bet viņa ēdamvielu krājumu pārņemšanai. Pirmā norme: „Tev nebūs nokaut" tika pasludināta ne tiesību, bet reliģijas vārdā. Un vispār, katrai reliģijai ir ētika (māciba par morāli), kurai tiesības juridiskā nozīmē seko tikai pa ļoti lielu gabalu. Visugstākais ētikas kalngals ir sasniegts kristīgā reliģijā ar aicinājumu mīlēt katru citu cilvēku kā sevi pašu.

Ģeniāli vienkārši un skaidri ir Kristus vārdi, tāpat kā viņa dzīve. Šad un tad viņa mācību ir komplicējuši teologiskiem rakstu autori un komentātori, starp citu, meklēdami starpību starp amor un caritas. Izskaidrojumi nav jāmeklē ne Dāvida dziesmās, ne Aristoteļa filozofijā, ne pie tās viduslaiku komentētoriem. Pietiek citēt Kristus vārdus: „Jaunu bausli es jums dodu, ka jūs viens otru mīlējat tā, kā es jūs esmu mīlējis." Šis ir tā jēdziena saturs, kas tiek izteikts ar latīņu vārdu caritas. Šis pats vārds tiek lietāts arī Starptautiskā Sarkanā Krusta devīzē: „Inter arma caritas", un atvasinājums no šī vārda angļu valodā — „charity" — ir ieguvis nozīmi „labdarība."

Neatkarīgi no tā, ar kādu vārdu šis Kristus mācības izsakāms, tas nekādā ziņā nenozīmē dzimumu mīlestību, kas latīņu valodā tiek apzīmēta ar vārdu „amor." Nav svarīgi, kādu lomu šai dzimumu mīlestībā piedēvē jūdu reliģija. Vecā Derība ir spēkā tikai par tik, par cik Kristus to ar savu mācību resp. tās principiem ir akceptējis.

Viņa pat expressis verbis ir noraidījis Vecās Derības principu: „Aci pret aci, zobu pret zobu", bet tas nenozīmē, ka viss tur ir jānoraida ar uzskatījumu. Nav akceptēts viss tas, kas nesaskan ar kādu Kristus mīlestības bauslis nenozīmē ūdenī mīlestību, tad tie teologi, kas mēģina samierināt kristietību ar Zālamana dziesmu, ir līdzīgi advokātiem, kas mēdz uzstāties arī laicīgās tiesās un, dažādus pantus minēdami, pāri kādam nenozīmīgam pantam nevar saskatīt lietas būtību. Kristus mācība ir tik skaidra, ka tā nav ne piespiežama, ne mākslīgi tulkojama.

Tas pats jāsa- (turpinājums) ... Ka jau augšā teikts, dzimumu mīlestība un nav cilvēka brīvas gribas veldojums, bet tas pats jāsa-

ka par vecāku mīlestību uz viņu bērniem. Abas šīs mīlestības ir piesātinātas ar dabisko dzīvības uzturēšanas dziņu. Dabiskais dzīvības uzturēšanas likums atļauj dzīvības vispārējai uzturēšanai iznīcināt pat otra cilvēka dzīvību. Kristus lielais mīlestības bauslis to neatļauj. Šī nav ne dzimumu mīlestība, ne arī vecāku mīlestība pret bērniem. Tā ir mīlestība, ar kuru Kristus cilvēkus ir mīlējis, un mēs ir mīlam, ja mēs Kristus ētiskās dzīvojam; tā nav tikai žēlsirdīgas dzīves vai labdarība, tas ir dzīves veids un pasaules uzskats. Kristietības tuvākā mīlestība savu tuvāku kā sevi pašu. Mīlestība uz sevi pašu ir arī dabas dzīvības uzturēšanas likuma parādība. Tomēr tā ir ņemta par mēraukļu cilvēka attiecībām pret citiem cilvēkiem. Šī mērauklа ir no dabas, bet daba vairs nav mērošanas kungs. Tiklīdz mēs sākam mērot ar šo mēru, mēs pacelamies pāri dabas likumam — mēs sākam rīkoties pēc mūsu brīvās gribas, un tas, pēc Kristus reliģijas, ir veids, ko Dievs, bet ne daba no mums grib. Šis brīvās gribas moments Kristus reliģijā ir ņemta par brīvās gribas izpausmi. Tā kā šī ētika reliģijas ietvaros ir iešana Dieva valstībā. Tā atkarājas no cilvēka, ne no dabas, un atbilde gulstas uz cilvēku pašu. Nepārmet Dievam, ka viņš tevi tādu radījis: Viņš tev ir devis brīvības iespēju. Par šis dzīves nepilnību tu vari vainot Dievu. Tā ir tava paša atbildība. Pēc Kristus ētikas tev ir jādod katram tas, ko tu pats gribi sev ņemt, un tu nevari ņemt to sev neko vairāk. Šis ir tā sauktās kristīgās mīlestības saturs. Kristus pats tā dzīvoja. Tā ir mīlestība uz Dievu, parādīta pret cilvēkiem, jo kā gan citādi to var parādīt, un ja gan to nav, tad kādēļ gan tad reliģijai vispār būtu vajadzīga ētika?

Ja kādas baznīcas dogmātika izmet no kristietības šo brīvību, tad tā nav Kristus mācības, bet baznīcas darīšana. Pat apustuļa Pāvila tiesības šo pamatu. Pāvila tiesības nedod tam pamata, jo Pāvils nav Kristus. Pēc Pāvila — Dievs iepriekš zina tos, kuri akceptēs Kristus mācību un tādā ceļā ir iegājuši mūžīgo dzīvošanu (Rom. 8:28-30). Saskaņā ar šo Pāvila izteicieni baznīcas dogmatikai cilvēka brīvas gribas iespēja liekas nepieņemama lietā, ka, ja cilvēks ir brīvs, Dievs nezina, ko cilvēks darīs, kas nav savienojams ar Dieva vārdā ar visvarenību. Ja cilvēks ir brīvs darīt tā vai otrādi, bet Dievs zina, ko cilvēks darīs, tad tas nozīmē, ka Dievs zina tos motīvus, pēc kuriem cilvēks vadīsies savā izvēlē. Vai tas nozīmē, ka cilvēkam nav izvēles brīvības? Kā tas arī būtu, teoloģija šo Pāvila izteicienu apzīmē par predestināciju.

Filozofijā jautājums par cilvēka brīvību pastāv divi virzieni: determinisms jeb predestinācija, kas brīvu gribu noliedz pilnīgi, un indeterminisms jeb libertarianisms, kas atzīst pilnīgu brīvību. Modernā filozofija, kas ir sasniegusi arī ārpus šo ekstrēmos uzskatus, ne lielākā domātāju daļa atzīst, ka zināmās robežās pašnoteikšanās cilvēkam pieder. Ir arī moderna teoloģija virziens, kas atzīst, ka cilvēks var brīvi izvēlēties, bet vismaz ne autonomiju.

Izmest brīvību no reliģijas — nozīmē atmest pašu reliģiju, jo tad cilvēkam nav nekāda teikšana un nav nekādas atbildības: viss ir predestinēts. Paliek tikai stingrs likums un šis likums ir dabas likums. Studiju un dzīves laikā nav vajadzīga; citādi sakot, daba un Dievs ir viens, un viss, kas notiek, ir negrozāms; nekāda ētika nav iespējama, jo kāda nozīme ētikai, ja tu tik un tā nevari darīt, ko gribi?

Bet neizmirsīsim, ka, kā tas, runājot par ticību, bija sagaidāms, mēs esam nonākuši pie cilvēka prāta darbības robežām un ieejam tai sfērā, kas vismaz šodien ir metafizika, un par kuru ir teikts: ignoramus ignorabimus — nezinām un nezināsim, Heines vārdiem izsakoties, „kādēļ ir cilvēks, no kurienes nācis, kurp aiziet?"

Un pat ja mums vairs nav tās ticības, kas izplatīja gaismu Viduslaikos, kad cilvēks regulēja savus darbus tā, lai pēc tiem viņš nenonāktu ellē bet debesīs, tad ir laiks atzīt, ka Dieva valstībai ir jābūt un jāpaliek arī tad, ja tā būtu tikai mūsos, jo citādi mēs nonāksim mūžīgā tumsā, kas jau smagi krīt visapkārt.

K. Kampe.

TIESĪBNIEKAM 65 GADI

Valentīns Dāvis

1891. gada 20. maijā Grašu pagastā kārts mūsu tiesībnieka Valentīna Dāva šūpulis. Viņa tēvs (lauksaimnieks) pēc Latvijas valsts nodibināšanas uzsāka privātadvokāta praksi Madonā. Valentīns sākumā iecerēja kļūt par priesteri un beidza Rīgas Garīgo semināru, bet 1912. g., izturējis konkursu, iestājās Ķeizariskā Varšavas universitātē studēt tieslietas. Šo universitāti evakuē uz Maskavu un vēlāk uz Rostovu pie Donas. Pēc studiju beigšanas Rostovā viņš sāk strādāt par tiesamatu kandidātu. Pēc atgriešanās Latvijā 1918. g. D. ieceļ par Rīgas apgabaltiesas izmeklēšanas tiesnesi. Vēlāk viņš ir šīs tiesas viceprokurors,prokurors un paralēli pilda arī Latgales apgabaltiesas prokurora amatu, kamēr šī tiesa darbojas Rīgā. Bijis arī Tieslietu palātas viceprokurors. No 1924. — 1944. g. D. ir zvērināts advokāts Rīgā, būdams par patronu vairākiem mūsu pazīstmiem advokātiem. Trimdā, Vācijā, D. ir IRO juriskonsults Valkas nometnē, bija Bavārijas apgabala sabiedriskās tiesas priekšsēdis u. c. amatos. Pašreiz dzīvo Čikāgā, kur kalpo kārtības dienestā kādā privātā iestādē. Jubilārs ir Fraternitas Lettica filistrs un Latvijas pareizticīgo sinodes trimdā loceklis — juriskonsults. Daudz baltu dieniņu sirmajam latviešu tiesībniekam!

K. V-gs

A. Skrodelim tuvojas jubileja

Latvijas ev.-lut. baznīcas pagaidu pārvalde Kanadā savā š. g. 25. marta sēdē nolēma atzīmēt prāvesta A. Skrodeļa 35 gadu amata jubileju š. g. 27. maijā ar dievkalpojumu un svētku aktu.

Pagaidu pārvalde ar šo ziņo, ka, sakarā ar jubilāra vēlēšanos un lūgumu, atcere notiks prāvesta A. Skrodeļa mājā Hamiltonā (99 Herkimer St.), 27. maijā, plkst. 4 pp.

IESKATS JAUNATNES DZĪVĒ

Ieskats ALJAs valdes sēdes gaitā Filadelfijā

Latviešu trimdas sabiedrībai vienmēr bijusi liela interese par savu jaunatni, tamdēļ zemāk sniedzam mazu ieskatu par Amerikas latviešu jaunatnes apvienības neseno valdes sēdi, kas notika Filadelfijā.

Sēdi atklāja ALJA's valdes priekšsēdis Konstantīns Sventeckis, kurš nupat kā ievēlēts Amerikas latviešu apvienības „parlamenta" priekšsēža vietnieka amatā. Tādēļ nebūtu vairs vietas tām balsīm, it kā jaunatni nepielaiž pie „veco" organizāciju vadības. Sēdē piedalījās, bez jau minētā, P. Freivalds, V. Nollendorfs, A. Ruņģis, J. Peniķis, O. Galītis, Z. Reineks, J. Kļimanskis, V. Muižnieks, V. Muižniece, V. Kārkls, V. Ūdris, B. Krūmiņa, Kr. Valters, jun., V. Klīve, O. Gobiņš un Z. Kārkliņš. Sekoja priekšsēža, valdes un citu locekļu ziņojumi.

Bijušais ALA's Kultūras biroja vadītājs E. Freivalds piesūtījis ALJA's prezīdijam vēstuli, kurā atzinīgi izsakās par pašreizējo apvienības darbu. E. Freivalds raksta, ka ALJA's darbu atzinīgi novērtējuši latvieši, kas iesūtījuši savus ziedojumus Kultūras fondam, izsakot vēlējumos, lai Kultūras fonds iespējami vairāk materiāli atbalstītu jaunatnes darbu. (ALJA's žurnāls „Jaunā Gaita" nupat saņēma $250,- lielu atbalstu.).

Ar Kanadas latviešu nacionālo jaunatnes apvienības valdi pārrunāts jautājums par ciešāku Augustdorfas latviešu ģimnazijas atbalstīšanu. Abas valdes vienojušās aicināt jaunatnes pulciņus sūtīt ziedojumus tieši ģimnazijai. Atsevišķu fondu nav paredzēts dibināt.

K. Sventeckis informē, ka Eiropas latviešu jaunatnes apvienība ierosinājusi sniegt iespējamo atbalstu jauniešu organizēšanai Austrālijā. Pēc pārrunām valde nolēma sūtīt visus ALJA's informācijas materiālus.

V. Muižnieks ziņo, ka viņa ASV vidienes apgabalā jūtams labi sagatavotu jaunatnes vadītāju trūkums. Tālāk viņš ziņo, ka sevišķi labi sakari izveidoti ar ukraiņu jaunatnes pasaules apvienību. Izdevies uzņemt sakarus arī ar ukraiņu studentiem, kas savukārt aicinājuši V. Nollendorfu referēt kādā no viņu sanāksmēm. Ierosināta doma par kopēju jaunatnes žurnāla izdošanu visām tautībām.

V. Kārklis ziņo, ka piedalījies jaunatnes sanāksmē Bostonā, kur noskaidrojies, ka draudzes jaunatnes pulciņs vēlas sadarboties ar apvienību.

V. Nollendors ziņo, ka ASV vidienē vadītāju kursi notiks Kalamazū 21. un 22. jūlijā. Vadītāju konference Indiānāpolē paredzēta jūnijā, Jaunatnes dienas Grand Rapidos 11. un 12. augustā. Austrumos vadītāju kursi notiks Filadelfijā, maijā vadītāju konference Ņujorkā un Jaunatnes dienas Vašingtonā. Rietumos vadītāju kursi Kalifornijā un konference Portlandē, kā arī Jaunatnes dienas Sanfrancisko.

Pulciņu nodaļa pašlaik sagatavo otro pulciņu nodaļas informācijas biļetenu. Bez tam pulciņu nodaļa paredzējusi noorganizēt dažādo materiālu krātuvi, kurā ietilptu skaņu lentas, kas aizstātu referentus. Lentās varētu uzņemt lugas, Toma Bezmēra satīru, jauno rakstnieku darbus un jauno mākslinieku priekšnesumus.

Kr. Valters, delegāts pie Eiropas apspiesto tautu savienības, ziņo, ka šinī gadā viņam nav bijusi iespēja piedalīties nevienā EATS sesijā. Piedalīšanos kavējis laika un materiālo līdzekļu trūkums. Sakarā ar minēto Kr. Valters lūdza valdi atbrīvot viņu no delegāta EATS pienākumiem. Valde izsaka Kr. Valteram pateicību par līdz šim veikto darbu un par apvienības delegātu pie EATS izrauga O. Gobiņu no Ņujorkas.

Valde pārrunāja arī Jaunatnes nedēļas programmu. Šī gada jaunatnes nedēļas motto tuvāk izstrādās A. Ruņģis un J. Peniķis, par pamatu ņemot A. Ruņģa ierosinājumu: „Latviskā ģimene kā pēdējais priekšpostenis cīņā par latviešu kultūras un tradiciju saglabāšanu."

Sakarā ar jaunajiem ALJA's statūtiem valde izraudzīja vēlēšanu komisiju šādā sastāvā: Edmunds Sprūde (Čikāga), Māra Vilkause (Čikāga) un Artūrs Virsnieks (Milvoki). Kā zināms, rakstveida vēlēšanas notiek pirms ALJA's kongresa un tajās var piedalīties apvienības biedri, kas dzīvo tālāk kā 500 jūdzes no kongresa vietas (šogad Čikāgā).

V. Muižnieks informēja valdi, ka rīcības komiteja ALJA's 5. gadskārtējā kongresa sarīkošanai jau sākusi čakli darboties. Šī gada ALJA's kongresam izraudzītais motto skan: „Savu dzīvi Latvijai devām mēs un dosim!"

H. A.

Savienotās VALSTIS

ŅUJORKĀ

Arvīds Vīgants, kas pagājušā gadā ar ļoti labām sekmēm beidza pilsētas kolledžu, šogad studē Kolumbijas universitātē inženierzinātnes.

Kristaps Valters (jun.) šopavasar beidza Filadelfijas teoloģisko semināru. Viņš saņēmis stipendiju studiju papildināšanai un šoziem izbrauks uz Hamburgu. Kristaps Valters šogad vadīs Ņujorkas ev.-lut. draudzes bērnu vasaras koloniju. Studiju laikā bija aktīvs sabiedriskā un jaunatnes dzīvē; divus gadus vadīja Amerikas latviešu jaunatnes apvienību.

Sestdien, 19. maijā, Ņujorkas draudzes koris Br. Skultes vadībā rīko gadskārtējo koncertu, kur atskaņos T. Ķeniņa kantāti Kurzemes kareivim ar I. Vīksnas tekstu.

POKIPSIJĀ (N.Y.)

Ģimenes dienas ietvaros dievkalpojumu vadīja prāv. J. Ķullītis, bet pēc dievkalpojuma kupls skaits piedalījās groziņu vakarā, kur par Ģimenes dienas nozīmi referēja Ā. Jēkabsons.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev.-lut Ciānas draudzes gada sapulcē 13. maijā, atstājoties no amata šīs draudzes ilggadīgajām priekšniekam J. Dakaram, viņa vietā par draudzes priekšnieku ievēlēja R. Ārumu.

KALAMAZU

Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes dāmu komitejas Ziedoņa svētki notika 5. maijā Recreation Parka telpās. Programmā bija solo dziesmas, mūzikas priekšnesumi, deklamācijas, balets, meiteņu seksteta dziesmas un fragmenti no Janševska rom. Dzimtene — Kad zemi dala. Priekšnesumus, ko sniedza B. Vinklere, M. Zadiņa, B. Neimane, R. Neimane, T. Rinkušs, L. Rapa, M. Lācis, I. Brože, R. Stuprāne, T. Turka un A. Jākobsone, uzņēma ļoti atsaucīgi. Pēc priekšnesumiem bija mantu izloze un deja.

12. maijā tanīs pašās telpās notika Kalamazū ev.-lut. draudzes dāmu komitejas sarīkojums. To kuplināja V. Melliņš, nodziedot Em. Dārziņa Kā zagšus tik lēnām, Mātes gars un L. Garūtas Dzimtene pavasarī, bet E. Reinvalde dziedāja H. Berino Brīnums pavasarī,Pirmspavasara dziesma bērniem un V. Treimaņa Krēsla. Ed. Lasena Ziedoņa dziesmu un L. Deliba Serenāde dziedāja E. Reinvalde un V. Melliņa duetā. Klavieru pavadījumu veica V. Treimanis. A. Minka un L. Krautmane kuplināja ar deklamācijām, bet Kalamazū Latv. studentu kopas tautisko deju grupa ar tautiskām dejām. Priekšnesumi guva lielu piekrišanu. Pēc tam sekoja mantu izloze un deja. Abi sarīkojumi bija apmeklēti labi. to atlikums paredzēts labdarīgiem mērķiem.

— Ja tu, Jānīt, būsi rātns zēns, es tev palasīšu priekšā traki interesantu grāmatu — 80 dienās ap zemes lodi!

— Ko? Astoņdesmit dienās? Tad jau viņš būs braucis ar divriteni.

13. maijā Western kolledžas teātra zālē notika teātra izrāde: viesojās Čikāgas latviešu teātris, uzvedot H. Ibsena lugu Spoki. Arī šī izrāde bija apmeklēta labi un guva lielu atsaucību.

19. maijā, pl. 8 vakarā Aviation Contry Club telpās, 8880 E. Michigan ielā Latviešu biedrība rīko Vasarsvētku sagaidīšanas balli ar te vēl nebijušu plašu programmu, dažādām izlozēm un karalienes vēlēšanām. Tā kā šinīs telpās latviešu sarīkojums notiek pirmoreiz un arī karalienes vēlēšanas būs pirmoreiz, cerams, ka apmeklētāju netrūks. Tāpat šī sarīkojuma atlikums paredzēts labam mērķim — Latviešu nama vajadzībām.

Kalns

MILVOKOS

Lai gan pagājušā sestdienā šeit notika divi ievērojami sarīkojumi vienā vakarā, tomēr apmeklēti tie bija labi. Sakarā ar ASV vidējo valstu finālspēlēm basketbolā un volejbolā no Čikāgas, Klīvlendas, Detroitas, Mineāpoles, Linkolnas, Kalamazū, Saginavas un Indiānāpoles bija ieradušies pāri par 200 sportistu un sporta cienītāju.

Pēc pirmās dienas sacensībām sportisti pulcējās ballē, kur ievēlēja sporta karalieni 1956. g. Karalienes godā tika Čikāgas volejbola komandas kapteine Glorija Galmiņa. Jāšaubās, vai Milvokos kādreiz vienā telpā bijis tik daudz jauniešu, kā sestdienn rīkotajā sportistu ballē. Jautrību daudz nemazināja arī pēkšņi uznākušais karstuma vilnis (92°).

Arī tanī pašā vakarā notikušais E. Brusubārdas kora koncerts, apvienots ar diriģenta 25 gadu darbības atceri, bija labi apmeklēts. Koncertu ievadīja ar māc. J. Meistera svētbrīdi. Pēc koncerta viestera organizāciju un draudžu pārstāvji sveica jubilāru; bija daudz ziedu un dāvanu.

LATVIJAS SOCIĀLDEMOKRATU TRAĢĒDIJA

Bruno Kalniņš: „Latvijas sociāldemokratijas 50 gadi, LSASP Ārzemju komitejas 1956. g. izdevums

II

Sākās pirmo emigrantu darbība ārzemēs. „Divi jaunstrāvnieki", raksta autors, „D. Bundža un H. Punga, izglābās no apcietinājuma un aizbēga uz ārzemēm."

Nenosaucot viņus par sociāldemokratiem, autors pasvītro, ka „viņi bija pirmie latviešu politiskie emigranti." Ar vācu un poļu sociāldemokratu palīdzību Bundža nokļūst vispirms Londonā un tad Bostonā, un „tur viņam izdevās ar Bostonas latviešu strādnieku atbalstu izdot pirmo latviešu sociālistisko mēnešrakstu „Auseklis", kas kopš 1898. g. aprīļa iznācis reizi mēnesī nepilnus četrus gadus, un līdz 1900. g. to rediģējis Bundža. „D. Bundža nodibināja Bostonā 1898. g. 30. maijā Latviešu sociāldemokratu savienību," kas darbojās S. V. „Gadu vēlāk savienība izdeva D. Bundžas brošūru „Katra strādnieka ievērībai". — „Tā bija pirmā nelegālā iespiestā brošūra latviešu valodā", pasvītro autors.

Latviešu emigrantu Londonas grupa, kurā rosīgi darbojās H. Punga un E. Rolavs, „1898. g. izlaida savu „Uzsaukumu latviešu strādniekiem", kas bija pirmais iespiestais nelegālais uzsaukums latviešu valodā." Uzsaukumu iespieda Šveicē ar latviešu studenta L. Paula palīdzību. Ar to „sākās plaša un sistēmatiska nelegālas literātūras sūtīšana uz Latviju, kas turpinājās līdz pat 1917. gadam."

Autors atzīmē, ka „emigrantu skaits drīz pieauga, jo no Latvijas bija spiesti bēgt uz ārzemēm vairāki jaunstrāvnieki", bet šos emigrantus nepareizi sauc par „sociāldemokratiskiem." Uzskaitīti: Fricis Roziņš, Fricis Vesmanis, kā arī E. Rolavs, M. Valters, E. Skubiķis, kas jau bija Šveicē. Fr. Roziņš (kas vēlāk bija Stučkas komūnistu valdības zemkopības-komisārs) rediģējis Rietumeiropas latviešu sociāldemokratu savienības izdoto mēnešrakstu „Latviešu strādnieks." Autors piemin arī Berlīnes pulciņu, bet nemin dalībnieku vārdus. Kad Londonas latviešu emigranti sakildojās ar Cīriches un Berlīnes emigrantu grupām, radās Latviešu sociāldemokratu grupa ārzemēs, kas, sākot ar 1900. gadu, izdeva mēnešrakstu „Sociāldemokrats" — „Bez mēnešraksta izdeva arī brošūras („Sociāldemokrata bibliotēka")... Pavisam iznāca 25 brošūras." 1904. g. laida klajā F. Roziņa „Latviešu zemnieks."

„... Šveicē 1903. g. bija nodibinājusies Kurzemes sociāldemokratu grupas „Cīriches sekcija", kuru vadīja Dr. Pauls un Klāra Kalniņi... un K. Kurševics." Arī šī sekcija izdeva vairākas brošūras. Autors atzīmē, ka „centrālā figūra ārzemnieku vidū viņu septiņu gadu ilgajā darbā... bija... Fr. Roziņš" un ka „emigrantu darbības posms noslēdzās 1905. gada rudenī"... kad „emigrantu vairums atgriezās dzimtenē."

**

Autors tālāk visai sīki attēlo Rīgas dumpi, Baltijas organizāciju un Kurzemes grupu. Rīgas dumpī piedalījās „Džutes" un „Feniksa" fabriku strādnieki, un tā bija pirmā Rīgas strādnieku asiņainā sadursme ar policiju. „Strādnieki savu sašutumu izrādīja neorganizētā veidā, graujot vai dedzinot fabrikas, atklātās mājas un dzertuves, kā arī uzbrūkot policistiem."

Dažus mēnešus pēc Rīgas dumpja sākās nelegālās sociāldemokratu organizācijas radīšana, piedaloties Rīgas politechniskā institūtā studentiem (J. Ozolam, K. Zutim) un strādniekiem (V. Rikveilim un J. Driegam ar brāļiem Straujāniem), un nodibināja 1901. gada sākumā sociāldemokratiskās organizācijas Rīgas komiteju.". No citiem s. d. minēti V. Dērmanis, J. Asars, A. Sukuts, J. Akurāters. „Dažus mēnešus vēlāk... Zemgalē nodibinājās Latviešu sociāldemokratu grupa Kurzemē, piedaloties P. un K. Kalniņiem, E. Kurševicai, K. Kurševicam, R. Endrupam un J. Lencmanim (vēlākais komūnists), kā arī J. Daniševskim (vēlāk komūnists), Kr. Eliasam, J. Pelūdem." Klāras Kalniņas tēva lauku mājās Vančos, Jēkabnieku pagastā bija novietota pirmā nelegālā spiestuve.

„1902. g. nodibinājās nelegālās s. d. organizācijas arī Liepājā, Ventspilī un Talsos."

Kādā konferencē nolēma dibināt Baltijas latviešu sociāldemokratisko strādnieku organizāciju. Ar 1904. g. martu izdeva savu nelegālu laikrakstu „Cīņa." Kurzemes grupas un Baltijas organizācijas starpā radās dažādas preteškības un nesaskaņas. Arī ar krievu sociāldemokratiem, kurus Rīgā vadīja M. Ļitvinovs (vēlākais Padomju Krievijas ārlietu komisārs, attieksmes bija vēsas.

Aprakstot šo sociāldemokratu partijas dibināšanas priekšvēsturi, autors nav varējis atturēties no sociāldemokratu lomas pārspīlētas izcelšanas uz pārējo revolūcionāru aplēses. Turpmākās nodaļās šī tendence vēl pieņemas, kas nenāk par labu objektīvam vēsturiskam atskatam.

1904. gadā Baltijas un Kurzemes grupas Rīgā nodibināja Latviešu sociāldemokratisko strādnieku partiju. Dibināšanā piedalījās J. Ozols, J. Jansons, P. Stučka, V. Dermanis, A. Buševics, Ž. Buševics, R. Endrups, V. Rikveilis, Fr. Vesmanis, J. Kažmers, J. Treimanis u. c. Kā viesis piedalījies Dr. K. Kasparsons, ko autors atzīst par „redzamu sociālisma teorētiķi." Kā zināms, K. gan piedalījies studentu biedrības Pīpkolonijas dibināšanā, bet visu savu mūžu bijis vīrs ar daudz mērenākiem politiskiem ieskatiem, savā politiskā darbībā pieslienoties A. Berga frakcijai. Pārsteidz arī autora apgalvojums, ka „partija bija nodibināta uz nacionāliem (autora pasvītrojums) pamatiem, un tā apvienoja tikai latviešu sociāldemokratus," jo, „cītīgi studējot marksismu pēc populārām brošūrām, tā laika sociāldemokrati mēdza dižoties ar savu internacionālismu, apgalvodami, ka „strādniekam nav tēvijas"...

„Jau sešus mēnešus pēc nodibināšanās jaunā partija stājās latviešu tautas priekšgalā lielajā piektā gada revolūcijā," ar lepnumu pasvītro autors, kaut gan, jā arī pielaistu, ka sociāldemokratiem bija ievērojama loma minētos notikumos, tomēr par tautas vadību nevarēja būt ne runas, kā arī būtu visai pārdroši apzīmēt šo revolūciju par „lielo," jo tā beidzās ar bēdīgu sakāvi. Latviešu tautas plašo masu nemiers ar savu tiesisko stāvokli izpaudās gan vairāk nacionālā, nekā internacionālā sociāldemokratu garā. Var apšaubīt arī autora apgalvojumu, ka „mūsu dzimtene tolaik bija daudz vairāk nobriedusi revolūcijai nekā pati Krievija," ja raugās no visas Krievijas viedokļa.

Mazliet neapdomīgi autors rīkojies ar kādu illustrāciju, kas domāta, kā vienīgā, 1905. gada streika dienu Rīgā attēlošanai. Neviena cita streika attēla grāmatā nav. Šī illustrācija attēlo ainu, kad „streikotāji aptur ormaņu satiksmi" Rīgā, Kaļķu ielas galā... Paliek mazliet komisks iespaids! Vai tad visā sociālistu varenajā archīvā nebija ietekmīgākas illustrācijas?

Jā politiku mēdz saukt par iespējamā mākslu, tad mēs nenodarītu pāri sociāldemokratiem, teikdami, ka viņu vidū ir bijis ļoti maz politiķu, šī vārda īstajā nozīmē, politiķu, kas izplāno un apdomīgi vada tautas kustību. To apliecina arī autors, sacīdams: „Kustības dalībnieki (t. i. sociāldemokrati) paši bija pārsteigti par streika lielajiem panākumiem un pēkšņo lūzumu visas tautas noskaņā." Mūsu sociāldemokratu lielais vairums visu savu vērību pievērsa tikai propagandai, neapsverot tās konsekvences. Centrālā komiteja algoja 53 propagandistus, un „visi viņi bija profesionāli, C. K. algoti, un atradās tās pārziņā." „Marksistiskais optimisms par sociālisma uzvaras neizbēgamību deva jaunās partijas cīnītājiem gaišu ticību nākotnei." — „P. Stučka un līdz ar viņu LSDSP 1905. gadā noraidīja muižnieku zemju izdalīšanu bezzemniekiem, jo uzskatīja, ka lielsaimniecības esot saimnieciski progresīvākas, un baidījās, ka sīksaimniecību radīšana atrautu no sociālistiskās brīvības cīņas jaunos zemes īpašniekus." — „Pie šī viedokļa LSDSP agrārjautājumā turējās līdz 1918. g.", atzīstas autors, piezīmēdams, „ka LSDSP būtu guvusi vēl lielākus panākumus latviešu agrārā revolūcijā 1905. g., ja tā jau toreiz būtu izstrādājusi noteiktu agrāro programmu un sludinājusi muižu dalīšanu bezzemniekiem."

„Ne, pirmā, ne otrā kongresā nebija klāt J. Rainis, lai gan viņš no 1903. gada dzīvoja Rīgas jūrmalā un bija partijas biedrs. Tomēr Rainis šinī laikā ar aktīvu politiku nenodarbojās," mums pastāsta autors, ar ko šī dzejnieka, bet ne politika loma ir nostādīta daudzmaz pareizā gaismā. Jāpievienojas autoram, ka „viņš nebija izcils runātājs un publicists un tāpēc politiskā laukā nevarēja gūt lielus panākumus."

Budzis

(Turpinājums sekos)

IECEĻOŠANAS, IZCEĻOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu legālizācijas un citas lietas administrātīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
(pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

RADIO TECHNIĶIS
A. EGLĪTIS,
62 Langley Ave, Toronto,
tel. RI 6477.

BRUCE D. PALMER
ADVOKATS UN NOTARS
229 YONGE ST.,
Room 208, EM 4-8141, Toronto

A. KERSON
IGAUŅU JURISTS
229 YONGE ST., Room 208,
EM 4-8141, vakaros HA 6141
Runā vāciski un krieviski

TAUTIEŠIEM KANADĀ UN SAVIENOTAJĀS VALSTĪS
patīkamu atpūtu, it sevišķi makšķerniekiem, nedēļas nogalēs sniedz
MOONLITE VILLA, ROSEDALE, Ont. Balsam ezera krastā skaistajā KAWARTHA ezeru apgabalā,
90 jūdžu no Toronto, braucot pa 11 Highway un turpinot pa 7 Highway līdz Lindsay pilsētiņai un tad pa 35 Highway līdz Rosedale
Tautiešus laipni sagaida M. VESTFĀLE un K. MAJORS
Tuvākai informācijai lūdz zvanīt pēc pl. 6 vakarā LE 2-2208, Toronto

VENUS
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
231 Roncesvalles Ave.
(pie High Park Blvd.)
LE 4-4645, Toronto
Ziedi un ziedu izstrādājumi katram gadījumam.
Latviešu keramika. Ādas izstrādājumi.
Laikraksti.

Penmans
WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS

BALBRIGGAN
VIEGLA
APAKŠVEĻA

Jūties ērti, valkājot piemērotus apģērba gabalus. Penmana vieglā kokvilnas apakšveļa labi piegulоša, nekrunkojas un viegli mazgājama. Visiem piemērota veida preces kā vīriešiem, tā zēniem.

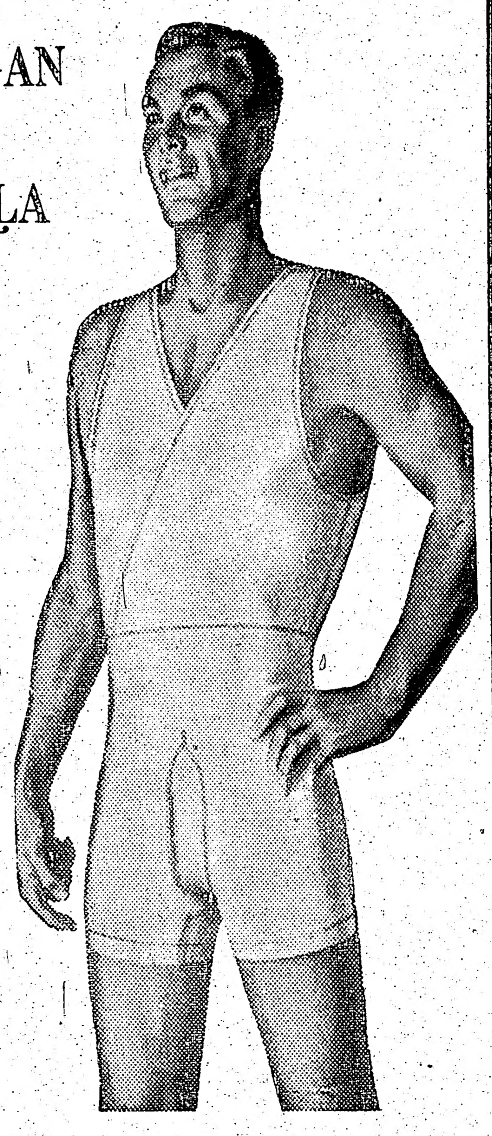

Slavens kopš 1868. gada

B-FO-6

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
Auto skola Baltic

Apmācības auto:	Apmācības laiks:
OLDSMOBILE autom. transmisija	6—8 st.
CHEVROLET standart transmisija	8—10 „
¾ t FORD standarts šoferiem	10—12 „

Visiem kursantiem garantēju atļaujas
AUG. MASINGS
100 High Park Ave, Toronto, tel. RO 7-7944

KAD CELTNE IZAUG NO PAŠA ZĪMĒJAMĀ DĒĻA

Dr. E. JANIŠS PIRMAIS KANADĀ ATVĒRIS SAVU ARCHITEKTA BIROJU

Nesen Maclean žurnālā parādījās garš raksts par Toronto un apkārtnes jaunceltņu uzplūdiem. Tur daudzās lapaspusēs un garās slejās spriedelēja, vai un cik ilgi šie uzplūdi turpināsies, un dažādos uzņēmumos parādīja Ontario provinces galvaspilsēta vēl tikai pirms nedaudz gadiem un šodien.

Ja nu šodien cilvēks tāpat vien ziņkārodams pastaigājas pa Toronto ārpilsētas rajoniem, tad patiešām ik uz soļa jāsastopas ar šiem jaunceltņu uzplūdiem. Tās nav jaunceltnes, kur jau pa gabalu smaržo svekoti baļķi un jumta pape, un gar katra gājēja soļiem pinas ēveļu skaidas... Te nācējam pretim raugās tērauda siju režģis, auksts, ciets un nelokāms, bet arī spēcīgs un varens, kā jau sava laikmeta simbols.

Ja nu ziņkārotājs neapmierinās ar darbiem jaunceltnē, bet grib apmeklēt un atrast jaunā apartamentu nama vai biroju ēkas pirmsākumus, tad tas nenovēršami nonāks pie architekta plāniem, un varbūt viņam izdodas nokļūt uz Avenijas ceļa, jeb kā to torontieši saka — Avenue Road, kur saviem plāniem kopš marta mēneša vietu atradis pagaidām Kanadā vienīgais latviešu architekts ar savu kantori, Dr. Eižens Janišs.

Architekta tiesības Kanadā Dr. Janišs ieguva 1954. g. rudenī. Pēc pārbaudījumu izturēšanas Janišs turpina strādāt pie architektiem Page and Steele. Pēc viņa projektiem celtas vairākas skolas, Neredzīgo institūts Brandfordā un jaunais skolotāju institūts Toronto, kas ieguva Maseja medaļu architektūrā par labāko skolas ēku Kanadā, kāda celta pēdējos divi gados. Pēdējais lielākais darbs, ko Janišs paveicis pie Page and Steele, ir mazgadīgo un šķiršanas tiesas nama projekts, ko pašreiz ceļ uz Jarvis ielas.

Pagājušā gada sākumā E. Janišs ieguva uzslavu par saviem projektiem Vankuveras koncerta un operas zāles konkursā.

Līdz ar namu plāniem šais gados architekts Janišs ir veidojis arī citus plānus — kā sākt pats savu praksi un šī gada martā šie plāni arī realizējās. Pašlaik savā jaunajā birojā Janišs nodarbina 6 darbiniekus divās maiņās un 2 no tiem ir latvieši — viens 4. kursa architektūras students un viens latvijas architekts.

E. Janišs ir neapstrīdams modernists, bet viņa projektos modernās, it kā kailās līnijas iegūst vieglumu un plūdumu un kļūst acij tīkamas.

Savā vēl samērā īsajā prakses laikā Dr. Janišs jau paspējis iegūt apstiprinājumu saviem projektiem jauncelamajam „Zelta Rivjēras" hotelim O'Connor Drive un Sunrise Ave. krustojumā. Hoteļa būve izmaksās apmēram vienu miljonu dolaru, un tanī paredzētas 100 viesu istabas, bārs 300 personām, restorāns 200 personām, banketa zāle 600 personām, alus restorāns 400 kungiem, dāmām un kungiem kopējs alus restorāns 600 personām. Celšanas darbus paredzēts uzsākt jūlija mēnesī.

Janišs projektējis arī jauncelamu moteli uz 400. šosejas, baznīcu Berijā 600 dievlūdzjiem ar blakus telpām koncerta zālei, sanāksmju zālei un svētdienas skolai, traktoru depo Berijā, un pašreiz plāno urāna raktuvju pilsētiņu pie Bankroftas. Pilsētiņā pagaidām ir apmēram 900 gruntsgabalu, iepirkšanās rajons un citi dzīvei nepieciešami iestādījumi.

Beidzot nevar atrast nepieminētu Dr. Janiša projektu latviešu namam Toronto, ko pašreiz sagatavo publicēšanai.

— Projekti gan ir svarīgi, jo tos vai nu pieņem vai nepieņem, paskaidro architekts, bet ja nu apstiprinājums rokā, tad seko otrs tikpat svarīgs darba posms — jāizstrādā sīki jo sīki plāni jauncelamajai ēkai, jāsadarbojas arī ar būvuzņēmēju un jāpieņem nobeigtā celtne.

— Brīva laika jau maz, neiznāk pat lāga darboties Toronto latviešu architektu kopā, sūdzas Dr. Janišs, jo viņš ir šīs kopas priekšnieks. — Tomēr noraugoties topošajās milzu ēkās, sirdī rodas gandarījums, ka pirmsākums nācis no paša zīmējamā dēļa...

Arch. E. Janiša projekts — Golden Riviera viesnīca Toronto

Baltijas valstu noslēgtība beigusies

NYHT ievietojis 11. maija numurā sava korespondenta Stokholmā rakstu par Baltijas valstīm. Visus šos pēckara gadus Baltijas valstis bija viena no visvairāk noslēgtākajām zemēm pasaulē. Neviens ārzemnieks nedrīkstēja redzēt, kas tur notiek. Vienīgi nedaudzie bēgļi atnesa ziņas brīvajai pasaulei par apstākļiem Baltijas valstīs, un tas, ko tie stāstīja, bija satriecošs.

Pēdējā laikā vērojams, ka Maskavas vīri, apzinoties, cik ļaunu iespaidu brīvajā pasaulē atstāj šāda noslēpumainība, grib pavērt spraugas dzelzs aizkarā, kas apjož Baltijas valstis. Ir notikuši daži ārzemju tūristu apmeklējumi Baltijas valstīs, protams, tie ir rūpīgi izmeklēti tūristi. Ir notikuši pat gadījumi, kur daži cilvēki izlaisti no Baltijas valstīm uz ārzemēm. To pašu liecina arī Rīgas pieslēgšana starptautiskai gaisa satiksmei un zviedru eskadras paredzētais apmeklējums Rīgā augustā.

No trīs Baltijas valstīm visstingrāk norobežota no ārpasaules laikam ir Lietuva, ko izskaidro ar to, ka lietuviešu aktīvā pretestība vēl nav galīgi apspiesta. Līdz šim nebija dzirdēts, ka Lietuvu būtu apmeklējuši kādi ārzemnieki. Vienīgi pašā pēdējā laikā padomju prese ziņo par kaut kādu ārzemju žurnālistu apmeklējumu Igaunijā, Latvijā un Lietuvā. Tomēr brīvajā pasaulē nav izdevies noskaidrot, kas ir šie „ārzemju žurnālisti" un no kurienes tie nākuši.

PARADĪZES SMAILĒ

Nolaišanai ūdenī sagatavotā uzņēmēja P. Tillinga motorlaiva ar sekretāri I. Borki pie tās

Ontario skaistajā apvidū, apmēram 100 jūdžu no Toronto, savus klusos un zivīm bagātos ūdeņus izplētis Georgian Bay ezers. Tas piekaisīts daudzām mazām saliņām un saliņu grupām, uz kurām vietām vēl redzamas indiāņu kultūras paliekas un ap kurām vijas dažādi romantiski un arī „mednieku" nostāsti. Šis krāšņais ezers ik vasaru pievelk tūristus un vasarniekus, īpaši ūdens sporta cienītājus. Arī Toronto latviešiem pazīstamais kokrūpnieks P. Tillings, kam Rīgā savā laikā piederēja sporta rīku fabrika, šī ezera krastā, vietā, kas iesaukta par Paradise Point, uzcēlis sev vasarnīcu, kurā pavadīs patapas brīžus nedēļu nogalēs, lai baudītu jauko dabu un atpūstos no drudžainās steigas Ontario galvaspilsētā, kur valda visuvarenais Dolars, kas latviešu logu fabrikai pēdējos gados kļūst arvien labvēlīgāks.

Svētdien, 13. maijā, P. Tillings bija aicinājis pie sevis Paradīzes smailē draugus un paziņas, lai svinīgi nolaistu ūdenī jauno liellaivu, kurai deva vārdu Ivonne. Attēlā pie laivas malas redzama pati skaistā Iovonne — uzņēmēja Tillinga vadītās firmas sekretāre, kura, šampanieša pudelei saškīstot, kļuva arī greznās liellaivas pavēlniece.

TRACIS TRAKO MĀJĀ

Slavenajā Vīnes mežā atrodas nervu slimnieku dziedniecības iestāde Guginga, kuru ieskata par vienu no skaistākajām Austrijas slimnīcu celtnēm. Kad nesen nomiris vecais slimnīcas pārvaldes direktors un viņa vietā stājies jauns, tas atklājis grāmatvedībā pavisam neglītas lietas, par ko ziņojis policijai. Dažas dienas vēlāk, kad virtuves personāls vakarā atstājis trako mājas pagalmu, izsauktie žandarmi bijuši diezgan pārsteigti ne vien par kontrolējamā virtuves personāla sacelto traci, bet arī par atrasto mantu daudzumu un dažādību. Pie vārtiem sakrājusies glīta kaudzīte ne vien ar marmalādes traukiem, kafiju, tēju, taukiem un sviesta paciņām, bet arī ar veļu un pogām. Izdarot aizturēto māju pārmeklēšanu, žandarmi atraduši tik lielus un dažādus mantu krājumus, ka caurmēra Austrijas veikali ar to gandrīz nespēj mēroties. Atrastas nevien pārtikas vielas, bet arī citas mantas no kreklu pogām līdz palagiem. Izmeklēšana noskaidrojies, ka zagļu bandas vadītāja bijusi galvenā pavāre, kura slimnīcā saimnieko jau 30 gadu. Viņa darbā pamazām iesaistījusi arī visu savu plaši sazaroto ģimeni. Visi pavāres ģimenes locekļi dzīvojuši zaļas dienas no tā, kas paredzēts nervu slimajiem. Par iegūto naudu pavāres radu radi uzcēluši ne vien mājiņas, bet sapirkuši arī automobiļus un ledus skapjus, kuros zagtās mantas uzglabāt. No pašas pavāres greznās villas žandarmi aizveduši divas auto kravas ar 30 gados sazagtajām mantām. Vainīgie gaida tiesu, bet tagad nervu slimnīcas pat trakākie pacienti esot pārsteigti, saņemot rītos saldu kafiju un pusdienās baudāmu gaļu.

Japāņi Rūras raktuvēm

Pēc kāda Japānas laikrakstu aģentūras ziņām spriežams, ka Rietumvācija vēlas salīgt japāņu kalnračus Rūras raktuvēm. Japāņi esot izturīgāki un labāki raktuvju strādnieki par vāciešiem.

Dr. MICHAEL BALKANI
speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā
202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimnieces
Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

Dr. med.
K. ZYMANTIENE
Ārste chirurge sniedz dzemdību palīdzību 1393 Dundas St. W., Toronto (darbā Rusholme - Gladstone). Pieņem katru dienu no 1-3 un 6-8, sestdienās no 11-2 un pēc vienošanās. Tel. LE 4-6851
Runā latviski un vāciski

Nupat saņemta plašākā pavāru grāmata latviešu valodā
M. KRONES-BALDUMAS
IKDIENAS UN SVĒTKU GALDS
Liela formāta, 700 lapp., 1600 recepšu vienkāršām ikdienas maltītēm un svētku galdam. Daudz illustrāciju, no kurām dažas ir krāsainas. Cena $6.85.
DABŪJAMA
DV GRĀMATNĪCA
123 Huron St., Toronto, Ont.
Izsūtām uz pēcmaksu (C.O.D.). Zvanīt EM 8-0792 līdz pl. 6 vak.

Jānis Sarma

Negantnieks

ROMANS

80. turpinājums

— Es mīlu mūsu ziemeļu baltās naktis, — viņa domīgi runāja, — jo tajās ir savāds, neizprotams daiļums, kas reizā ir gurdina, ir rada manī nemieru, grūtsirdību un skumjas. Es tagad varu tikpat labi smieties vai arī raudāt. Esmu kā apreibusi un vēlētos nogrimt kaut kur, kur nav ne skumju, ne prieka... —

Viņa apklusa, bet, kad Krogzemis nekā neatbildēja, pēc brītiņa turpināja:

— Laikam pļāpāju pārāk bērnišķīgi, Michail Jākovļevič, tā ka jums nav man ko atbildēt, vai ne? Es zinu, jūs, tāpat kā visi citi, domājat, ka es sapņotāja ar pārspīlētu fantaziju. Citiem vārdiem — nekam nederīga muļķa meitene... —

Krogzemis negribēdams pasmējās par Ņinas monologa negaidīto nobeigumu.

— Es nebūt nedomāju, ka jūs esat tāda neprātīga fantazētāja un nepavisam jau ne, ka esat muļķa meitene. Tieši otrādi — es jūs ieskatu par saprātīgu un nopietnu sievieti, kaut arī man jābrīnās par to, ka ziemā izlikāties... —

— Nikna kā Bāba Jagā, vai ne? — Ņina zobgalīgi pasmējās.

— Nē, tikai nesapratu, kādēļ man tik asi pretojāties, kad teicu, ka tiklab Puškina Tatjana, kā arī Turgeņeva Liza Kaļitina ir raksturīgas sapņotājas, kuras nerēķinās ar reālo dzīvi.

— Ak Michail Jākovļevič, es pati nesaprotu, kāpēc ar jums toreiz ķildojos! Varbūt tieši tāpēc, ka jums taisnība. Tas taču ir neciešami, ja visiem citiem arvien ir taisnība, bet man tās nav... nekad nav! Bez tam esmu pārāk paijāta, pārāk visu lutināta, un tāpēc reizām gribas būt nevaldāmai, asai un ķildīgai...—

— Var jau būt, ka tas tiešām tā, kā sakāt, Ņina Aļeksandrovna. Bet tomēr es arvien jūtu, ka tā ir tikai jūsu ārpusē un ka zem tās slēpjas dziļi sirsnīga un patiesības mīlētāja dvēsele, kas... — drusku apmulsis, Krogzemis neizrunāja savu domu līdz galam.

— Tātad kas, Michail Jākovļevič? — Ņina pavērsa pret viņu seju, kas, ielogotā divām tumšām matpīnām, kuras nokarājās gar abiem vaigiem, izskatījās bērnišķīgi svaiga un tīra.

—... kas spējīga mīlēt un ziedoties... — viņš nobeidza savu domu.

Ņinas sejā iesitās sārtums, un viņa novērsās sāņus.

— Jūs esat glaimotājs... un tas nav labi, — viņa apmulsusi nomurmināja, — tāpēc runāsim par kaut ko citu. —

— Labi, Ņina Aļeksandrovna, — viņš bija ar mieru, — runāsim par kaut ko citu, kaut vai par šo pašu baltās nakts skaistumu, kas jums tā patīk. —

— Patīk! — viņas balsī izskanēja pārmetums, — man patīk mana cepure, mans ridikuls vai tējas tase, kuru pastāvīgi lietoju. Bet šo īpatnējo un lielo daiļumu, kāds iemīt baltajās ziemeļu naktīs, var tikai mīlēt vai arī nemīlēt. Te nav sīka patikas ceļa, pa kuru pieejam cilvēku roku darinātām parastās ikdienas lietām. Tā ir daļa no mūžīgā un nenīkstošā daiļuma, ko Dievs atļāvis skatīt cilvēku acīm... Domāju, ka ar jūs tāpat milat tās zemes skaistumu, kur esat dzimis, kaut arī dažs kas jums citur patīk labāk. Ja tas tā nebūtu, tad taču jūs nesteigtos turp, tiklīdz jums to atļauj jūsu darbs. —

Krogzemis klusēdams pamāja ar galvu. Ņina nopūtās un turpināja:

— Arī es gribētu mīlēt savu dzimteni, bet nespēju to vienkārši tāpēc, ka tā ir pārāk liela un šai lielumā ir tik daudz man svešu lietu. Kā gan var mīlēt to, ko nepazīst! Un man šķiet, ka tāpat kā ar mani, tas ir, ar ikvienu krievu. Mēs esam saistīti ar šo zemi nesaraujamām saitēm un, ja mums to atņem, tad ejam bojā. Bet neviens nezina, kas tas ir, ko viņš šai zemē mīl. Tas ir mūsu traģisms, jo to, ko mīl, vajag pazīt. Tam vajag būt tādam, ka mēs to pilnīgi un pavisam spējam ietvert savās jūtās un prātā. Tikai tā var rasties īsta cilvēciska mīlestība. Mīlēt to, par kuru nezini, kas tas ir, ir baigi, ir necilvēciski. Vai esat kādreiz klausījies mūsu dziesmās? Jā? Vai tad jums nelikās, ka no tām izskan kāds tumšs un biedīgs, nezināms spēks? Vai cilvēki to spēj mīlēt? Un, ja spēj, tad kurp šis spēks tos aicina?... Bet piedodiet, Michail Jakovļevič — es nu atkal fantazēju!... Jā, vai drīz aizbrauksit no Pēterburgas? Taču vasaras brīvdienas jau sākušās. —

— Braukšu pēc kādām dienām — šīs nedēļas beigās. —

— Bet es domāju, ka būsit šeit vēl nākamā svētdienā. Tēvam tad sāksies atvaļinājums, un mēs tad visi varētu aizbraukt uz Somiju, uz šērām... Bet, ja še vairs nebūsit, tad par to nav nozīmes tālāk runāt... Jūs gan ilgojaties tur dzimtenē kādu satikt?... Atzīstieties! Nav labi, ja melo!... —

— Man nav jāmelo, Ņina Aļeksandrovna. Dzimtenē mani gaida vecāki, brāļi... protams, es tur sastapšu arī kādus savus skolas biedrus. —

Viņa brīdi klusēja, tad, apspiedusi nopūtu, teica:

— Kad rudenī atkal atgriezīsities Pēterburgā, manis te vairs nebūs... —

— Kā, vai domājat kur aizbraukt uz ilgāku laiku? —

— Vai jūs tas interesē? —

— Jā, protams, jo esam taču jau tik ilgu laiku pazīstami. —

— Pazīstami! Bet ko īsti jūs ar šo vārdu gribat teikt? —

— Nu... mēs diezgan bieži sastapāmies, esam par daudz ko runājuši... —

— Bet visbiežāk taču ķildojāmies. —

— Bija arī tādas reizas, Ņina Aļeksandrovna...—

— Ak, to bija ļoti daudz... Un jūs tās droši neesat aizmirsis? Neliedzieties, Michail Jākovļevič! —

— Kādēļ tad noliegt to, kas reiz bijis? Bet bija taču arī daudzas citas, kad jūs... —

— Bet es spēlēju, Michail Jākovļevič, — Ņina viņu strauji pārtrauca, — spēlēju ir tad, kad biju ķildīga, un tāpat arī tad, kad biju paij paij meitiņa... Ticiet man, viss bija tikai spēle! —

— Un kādēļ jums tā bija vajadzīga? —

Ņinu kaitināja Krogzemja mierīgais un vienaldzīgais tonis. Saīgusi viņa iespēra ar kāju čiekuram, tā ka tas iesprāga ūdenī.

— Vajadzīga! Vajadzīga! — viņa runāja, uzmetusi lūpiņu, — tas ir skolmeistarisks jautājums. Bet es neesmu jūsu skolniece, un tāpēc jums arī nav jāzina, kas man bija vajadzīgs... — Bet viņas saīgums tūliņ pārgāja, un viņai vajadzēja novērst acis, lai viņš neredzētu tur radušos mitrumu.

— Piedodiet, Michail Jākovļevič! Es esmu neizturama un arvien sagādāju visiem tikai nepatikšanas!... Bet kā tad cilvēks lai zina, kas viņam vajadzīgs, ja tas ir paēdis, ar visu aprūpēts un pat lutināts? Vai tad neatliek tikai spēle? Sak, tagad es būšu skumja, izlikšos nelaimīga, lai visi uztraucas, sačukstas, lai žēlo un bailīgi seko katram manam solim. Tad es pēkšņi kļūstu jautra, trokšņaina, trakojos un smejos, lai redzētu, ka satrauktās sejas nomierinās un kļūst smaidīgas. Bet reizām mani tiešām pārņem nemiers. Es pati nezinu, no kurienes tas rodas, tik pēkšņi jūtu, ka tas mani sagrābj no galvas līdz kājām, un es trīcu un drebu nevaldāmā trauksmē. Tad kļūstu ķildīga un kašķīga un uzbrūku visiem, kas vien gadās tuvumā. Es tad atgādinu niknu ķivuli, kurš, spalvas bužinādams, triecas pret sava būra sienām. —

— Bet laikam taču ķivulis zina, kādēļ tā dara? —

— Jā, viņš to zina, un arī es to zinu, Michail Jākovļevič: viņš ilgojas pēc brīvības! Un arī es gribu būt brīva, gribu būt brīvs cilvēks brīvu cilvēku starpā, kamēr šeit esmu tikai labi aprūpēta un apmīļota meitene. —

— Tomēr ķivulim par spīti viņa nemieram un niknumam jāpaliek savā būrī Ņina Aļeksandrovna. —

— Bet es, lūk, nepalikšu! — viņa iesaucās un apstājusies skatījās Krogzemī sasarkušiem vaigiem un dusmās mirdzošām acīm, — es aiziešu! —

— Bet uz kurieni? Kur gan domājat atrast citādu dzīvi? —

— Tur! — viņa izstiepa roku uz zvejnieku ciema pusi, — tur aiz šiem mežiem un purviem, tur, kur dzīvo un cieš tauta, kur ļaudis mirst aiz bada un garīgas neziņas. Tur es nebūšu lutināts un paijāts būra putns, bet cilvēks, kas strādā un cieš to pašu, ko visi citi. —

Izteikusi to, ko laikam jau ilgi bija glabājusi sevī, viņa pēkšņi sagura un nevarīgi atbalstījās uz Krogzemja elkoņa.

(Turpinājums sekos)

AKTIEŖI UN SKATĪTĀJI POŠAS UZ ULUBELI!

Mārtiņa Zīverta komēdijas „Minchhauzena precības" pirmizrāde Toronto 26. maijā

Kaut kad, kaut kur un kaut kā dzīvojis kāds vīrs vārdā Kristofors fon Minchhauzens un briesmīgi melojis. Viņš melojis tik daudz, tik vareni un skaisti, ka iegājis vēsturē ar saviem meliem. Šo melu varenums iznesis viņa slavu cauri vairāk kā diviem gadu simtiem. Esejists And. Johansons viņu nosaucis pat par pašu „melu lielkungu". Mūsu iemīļotais drāmatiķis Mārtiņš Zīverts ar savu mākslinieka intuīciju saskatījis šai melu lielkungā krāšņu vielu skatuves darbam un uzrakstījis lielisku lugu — kā literāti domā — savu labāko komēdiju gan vielas apdarē, kompozicijā, dzirkstoši rotaļīgos dialogos un raksturu traktējumā.

18. g. s. vidū, kad dzīvojis Minchhauzens, Mārtiņš Zīverts runā ar savu lugas varoņu mutēm par lielām lietām, kas mūžvecas un mūžam jaunas. Viņš dara to gan līksmā humorā, gan kvēlā romantiskā smeldzē, bet viegli, tik viegli, kā tā laikmeta dāmu vēdekļu vēdas, kā pūdeŗa mākonīšu lidojiens ap balti parūkotām galvām.

Zīverta Minchhauzena tēls parādās daudz krāšņākā gaismā, nekā to skatām trūcīgajās vēstures ziņās. Te viņš ar saviem melu stāstiem un fantazijām ir brāzmains nemiernieks, dēku un piedzīvojumu meklētājs, uz ko viņu dzen paša dzīves nepilnība. Viņš melo un līksmo savos melos, jo pats saka, ka ļaudīm tiek no tā vairāk prieka. Un — patiesības nav, jo nav nevienа drosmīga cilvēka, kas melus pārvērstu patiesībā...

Bet Minchhauzens melo arī tīra sirds prieka dēļ. Viņam ir sava sapņu pils — Ulubele. Tur viss ir tīrā zeltā un marmorā, un tur ļaudis pārtiek no smaidiem, kuŗus nekad nevar izsmaidīt. Nelaimes tur nepazīst, un tur iegriežoties cilvēki kļūst arvien jaunāki. Neveiksmju, intrigu, skaudības, mantkāres un zemu kaislību burzmā klīzdams piekusis, Minchhauzens saldi iemelojas savā Ulubelē un līdz savus draugus pie sevis viesos. Viņš šūpojas savas zeltītās sapņu pils torņos ievērtās šūpolēs. Jo augstāk sviežas, jo vairāk reibst.

Romantika, intrigas, naudas grūtības, greizsirdība, negodīga kāršu spēle: viss veiklā, raitā darbībā tur skatītāju līdz lugas beigām neziņā — „Kas būs?"

Lugas beigās melis Minchhauzens izaug par īstu gara bruņinieku un sola savai saderinātai vairs nemelot. Viņa trauksmainās sirds priekšā apstājas laiks. Jo pasaules stundeņi nevar saskaitīt stundas sirds ceļiem cauri dienām, gadiem, gadu simtiem.

⁂

TLB drāmatiskais ansamblis daudz strādājis, šo lugu sagatavodams.

Neparastā vide, kostīmi, raksturlomas, komēdijas gaisīgais vieglums — viss kopā ņemot — cieti rieksti. Bet varbūt arī viņiem līdz ar mūžveco un mūžam jauno melu lielkungu Mnichhauzenu, gribas paskatīties, kā izskatās Ulubelē. Ceļš uz turieni ir tāļš... Bet — ja sirds kam pieķeras, tad sava labuma tā nemeklē — tā saka Minchhauzens.

Varbūt arī tāpēc Minchhauzena tēlotājs dodas uz vecu lietu tirgotavām meklēt sev — vieglus un piemērotus zābakus ceļojumam uz Ulubeli. Bet Ulubele ir tālu, un ceļš ir līkumains.

Bet ansamblim ir mīļi palīgi, kas zina, ka Ulubeles nauda šai zemē neder. Ak, laipnais logu vīrs Tillings, kas dāvina dekorāciju ietvarus, un drēbnieku meistars Ozoliņš, kurš diedz galminiekiem vīles kā īsts galma drēbnieks!..

Un labā Marta Šverna veŗ vaļā sava cepuru veikala durvis, kur plauktos ir lielas un mazas noslēpumainas lādītes ar vizulīšiem un lentītēm. Tā ir īsta klēts dāmu daudzajām vajadzībām.

Un kādas klēts durvis vērs vaļā laipnais skatītājs? Taču pilnas klēts durvis!

Ulubeles ceļotāju bariņš garajā lugas iestudējuma laikā būs sasējis mazu, raibu un krāšņu pušķīti, ko sveicienam sviest Ulubeles pils torņos.

Z.

Elza Ķezbere

PEĻU JUNKURIŅŠ

Miglā koki gaist un ļaudis.
Mīkstās ķepās galvu glaudis,
Murrā pūkains kamoliņš —
Pelēks peļu junkuriņš.

Lulinādams lietus čalo,
Liepu lapas glauž un skalo,
Sudrablāsēm logos kaļ.
Miega muižā kaķēns maļ.

Ne vairs bail, ne bēdu sūru,
Lai caur siltu miglas jūru
Nepazustu taka — man,
Muru — muru ausīs skan.

Lu-lu-lū līst lāses liegi,
Skan kā zvārguļi, kā miegi.
Peļu tēvs aiz sienas grauž,
Mūsu māte ierē snauž.

Miglā koki gaist un ļaudis.
Mīkstās ķepās galvu glaudis,
Murrā pūkains kamoliņš —
Pelēks peļu junkuriņš.

„Krāsa un forma" paveŗ durvis gadskārtējai izstādei

Šī gada pirmajā īsti pavasarīgajā dienā kā liels, krāšņs zieds izplauka un atvērās Krāsas un formas gadskārtējā izstāde Toronto universitātes Harthauza galerijā.

Pavisam izstādīti 39 darbi, un izstādē piedalās 17 mākslinieki: 3 skulptori un 14 gelznotāji. Divas savas skulptūras izstādījis arī A. Kopmanis „Ķermenis" (koks) un „Guloša figūra" (māls). No gleznotājiem latviešus pārstāv A. Nulītis ar eļļas gleznu „Rudens atspulgi."

Izstādes atklāšanas stundā galerijā bija ieradies paprāvs apmeklētāju pulks, kas ar lielu uzmanību un interesi aplūkoja izstādītos darbus. Viesu starpā redzēja arī vairāku darbu autorus.

Izstāde būs atvērta līdz 29. jūlijam, nedēļas dienās no pl. 12-10 vakarā, sestdienās un svētdienās no pl. 2 p. p. - 5 p. p.

Modernās mākslas cienītāji te atradīs daudz jauka un ierosinoša un arī konservātīvākie mākslas mīļotāji redzēs vienu otru acij tīkamu krāsu kombinājumu un formas liekumu.

‚TĀ TAS NEPALIKS'

MŪSU JAUNĀ ROMĀNA LASĪTĀJIEM

Ar šo Lavijas Amerikā n-ru lasītāji varēs iepazīties ar viņiem jau labi pazīstamā noveļu, drāmas, ievadrakstu un feļetonu autora Artura Voitkus jaunu sniegumu — romānu, kuram dots nosaukums „Tā tas nepaliks."

Ar drāmu Jūdass, noveļu krājumu Aproce un saviem rakstiem periodikā pēkšņi tik ražīgā literārā darbā aizrautais autors ieguvis jau lielu popularitāti, kam nu pievienojas arī viņa jaunākais sniegums — romāns. Par šo darbu pats autors izsakās:

„Ikkatra literāra darba pamatā ir kāds rosinātājs, kas tā uzrakstītājam licis ķerties pie spalvas.

Kad ieradāmies Jaunajā pasaulē, mūs pārsteidza iezemiešu interešu aploka šaurība un seklums. Viņu domas saistījās ap sporta sacīkšu iznākumiem, laika ziņojumiem, makšķerēšanu, medībām, automobiļu mainīšanu, aizmājas dārziņiem un televīziju. Pasaules lielie notikumi tiem aizslīdēja garām nemanīti. Citu sāpes tiem nesāpēja. — Sīkas rūpītes un tukši prieki — bija mūsu vērtējums par iezemiešu dzīvi, un viņu nezināšana un vienaldzība par mūsu problēmām mūs gandrīz vai apvainoja.

Mēs nācām pāri okeanam cita gara audzināti, ar citiem mērķiem, citu dzīves uztveri un vērtējumu.

Tomēr nepilnas dekādes laikā mūsu domāšanā, interesēs, trimdas uzdevuma izpratnē un nākotnes mērķos daudz kas mainījies.

Nenoliedzams ir fakts, ka daudzās ģimenēs jau notikusi garīga asimilēšanās. Kaut arī viņās vēl runā latviski un uz galda ir latviešiem ierasti ēdieni — domāšana, problēmas, intereses un tuvākie mērķi jau pārveidojušies un pielāgojušies vietējiem apstākļiem.

Bet — tā tas nevar palikt un, paldies Dievam, — nepaliks, jo katrā sabiedrībā ir arī grupa pozitīvo spēku, kas nesavtīgi cīnās par lielākiem mērķiem un neļaujas noslīcināties ikdienas sīkumainībā.

Romānā tēlotās personas atrodamas visur, kur ir latvieši. Tās dzīvo visur — un nekur. Tāpat uzrakstītie notikumi ir norisinājušies gan Sav. Valstīs gan Kanadā, gan Vācijā, Zviedrijā, Anglijā un Austrālijā — un nav norisinājušies nekur. Citiem vārdiem — kā personu, tā darbības ziņā romāns ir fantazija, un katra eventuāla līdzība ar dzīvojošām personām vai reāliem notikumiem ir nejauša sagadīšanās.

Tikai pati problēma nav fantazija, bet rūgta īstenība, ko saldina vienīgi ticība, ka — tā tas nepaliks.

LATVIEŠU TAUTAS BRĪVĪBAS SAUCĒJI

Tautas atmodas laikmeta 100 gadu atcere Bostonā

1856. gads Latvijas vēsturē iezīmēja pirmsākumu 1918. gada 18. novembra piepildījumam. Pirms simts gadiem latviešu tautai gan bija sava kultūra, bet nebija nacionālās literātūras, mākslas politiskās un saimnieciskās brīvības. Tad nāca Krišjānis Valdemārs, Juris Alunāns, Krišjānis Barons un drusku vēlāk Kronvaldu Atis, Auseklis un viņa sekotāji, kas ievadīja latviešu tautas atmodu un augšup ceļu uz Latvijas brīvību.

12. maijā Bostonas akadēmisko organizāciju latviešu namā rīkotajā vakarā par Tautas atmodas laikmeta nozīmi toreiz Latvijā un tagad trimdā runāja D. phil. Nikolajs Vīksniņš no Filadelfijas.

Referents teica, ka ir pamats atzinumam, ka latviešu tautas atmodas kustība saistās ar apgaismības — vētras un trauksmes — laikmeta ideoloģiju. Viens no šī tautu romantisma laikmeta ideologiem — vācu dzejnieks Johans Herders savas atziņas guvis no latviešu kultūras, starp citu arī novērojot līgošanu. Viņš savos darbos slavināja latviešu tautas idillisko ģeniju, Herders atzīmēja Latviešu tautas mīlestību uz dziedāšanu un dzeju, latviešu lielās improvizācijas spējas, mīlestības dziesmu īpatnību un mākslinieçisko dziļumu. Herders arī teica, ka latviešu mīklas darītu godu visgudrākajai nācijai.

Tautas atmodas laikmetam, atzina referents, bija savi sagatavotāji — latviešu mācītājs Jānis Reiters, Vilis Šteineks, Matīss Štobe, brāļi Šteinhaueri, Juris Bārs u. c. No vāciešiem Garlībs Merķelis, Vecais Stenders u. c.

Latviešu tautisko centienu tēvs bija Krišjānis Valdemārs. Sācis studēt 1854. g. Tērbatā tautsaimniecību, viņš jau nākamā gadā nodibina „latviešu vakarus". Pēc vācu avotiem Valdemāra pulciņā no 30 latviešu studentiem Tērbatā piedalījušies Tikai 14. Bez Valdemāra „latviešu vakaros" piedalījās vēl Juris Alunāns, Krišjānis Barons, Augusts Bērziņš, Jānis Getlers, Ernests Grīnhofs, Jānis Jurjāns, Georgs Kalniņš, Kārlis Kurševics, Jānis Zakranovičs, Oto Zonnenbergs, Jānis Vinks, bet no viņiem visiem tikai Krišjānis Valdemārs, Juris Alunāns un Krišjānis Barons kļuva par tautas vadoņiem ar vēsturisku nozīmi Latvijai.

Raksturojis Atmodas laikmeta darbiniekus un viņu darbību, Dr. Vīksniņš uzsvēra, ka nedaudzi latviešu vīri pirms simts gadiem panāca Rīgas latviešu biedrības nodibināšanu, kam sekoja latviešu biedrības visā zemē, ievadīja latviešu tautas gara mantu vākšanu, teātŗu dibināšanu un dziesmu svētku rīkošanu. Sāka uzplaukt arī latviešu nacionālā literātūra, prese, māksla, pieauga latviešu studentu skaits un to organizācijas — korporācija Lettonija u. c. Radās liela rosība sociālā un politiskā laukā, kas noveda pie reformām un latviešu saimnieciskā un sabiedriskā stāvokļa straujas uzlabošanās. Sabiedriski kultūrālais darbs biedrībās izaudzēja politiskus darbiniekus, kas vēlāk spēja izcīnīt un vadīt jauno Latvijas valsti.

Un referents jautāja: „Ko mēs, trimdinieki, varam mantot no Tautas atmodas laikmeta studijām mūsu dienām — Trimda ir tautas nelaime, jo trimdinieki izrauti no jaunrades darba savā valstī un ar savām kultūras tradicijām nespēj ieaugt svešā kultūrā." Referents apzīmēja mūsu jaunatnes stāvokli par traģisku. Viņu vecāki un latviešu sabiedrība grib tos ieaudzināt latviskajā pasaulē, bet trimdas zemes skola un sabiedrība rauj jaunatni uz savu pusi. Pretstati ir lieli. Pie tam demokratiskai iekārtai ir liela tieksme uz nivēlēšanu, tādēļ atšķirties no masas nav viegli. Tas pa spēkam tikai noteiktiem raksturiem. Tā izveidojas divi kultūras vides un latviešu jaunatnei jālaipo, lai apmierinātu abas puses. Līdz ar to te notiek sacensība starp šīm divi vidēm. Tāpēc arī trimdā mums jācenšas uzturēt mūsu kultūras līmeni augstu, lai cīņā par mūsu jaunatnes noturēšanu mēs gūtu uzvaru.

Latviešu tautas atmodas laikmets mums māca, ka arī neliela ideālistu saujiņa, ja tā fanātiski tic saviem ideāliem un neatlaidīgi strādā, ietekmē sabiedrību un tautu. Referents atzina, ka svarīgi dibināt lielu studējošo stipendiju fondu, kur katrs strādājošais iemaksātu „akadēmisko dālderi." Tas mums jādara mūsu tautas nākotnes labā.

Vakaru ievadīja prof. E. Laimiņa īsa uzruna par parallēlēm starp Tautas atmodas laikmetu un tagadējo trimdu. Koncerta daļā pianiste Māra Eferte spēlēja J. Vītola, Jāņa Mediņa un V. Dārziņa dziesmas, aktieris Valfrīds Streips skandēja Jura Alunāna, K. Barona, A. Pumpura un Ausekļa dzejoļus, bet vīru dubultkvartets Tēvija dziedāja K. Baumaņa, A. Jurjāna, Lapas Mārtiņa un V. Dārziņa dziesmas ar Tautas atmodas laikmeta dzejnieku tekstiem.

Labi apmeklēto vakaru noslēdza visu kopīgi nodziedātā Nevis slinkojot un pūstot.

V. L.

V. SALNAS UN V. TREIMAŅA GARĪGS KONCERTS ČIKĀGĀ

Abi šie mākslinieki jau ir iekaŗojuši sev vārdu skaņu mākslas pasaulē: tenors Voldemārs Salna ar plašo diapazonu, skaisto tembru un īpato izteiksmi dziedājumā, bet Valdis Treimanis, parādīdams augstu techniku gan kā pianists, gan kā ērģelnieks. Un šai koncertā, kas bija rīkots Ciānas dr. baznīcā un veltīts garīgai dziesmai un mūzikai, abi mākslinieki ar liela stila programmu valdzināja ap 200 klausītāju no sākuma līdz beigām, radot svētsvinīgu noskaņu.

V. Salna ievadīja koncertu ar Alfreda Matisona diviem jaundarbiem pirmatskaņojumā — Mūsu Tēvs un Lūgšana. Par pirmo jāsaka: tas ir nozīmīgs darbs arī, tai ziņā, ka tajā latviešu teksts saskaņots ar nošu instrumentāciju bez liekiem saikļiem un artikuliem. Kā vienā, tā otrā šais dziesmās ieskaņas arī pa latviskam motīvam, tomēr ne tik pilnīgi droši, lai klausītājs to varētu apgalvot. Bet ja pats autors to saka, tad jātic. Valdis Treimanis šīs dziesmas atzina par grūtākām visā programmā, bet Valdemārs Salna sniedza tās klausītājiem krāšņā mirdzumā. Lūgšana bez tam viņa interpretācijā izskanēja spēcīgā drāmatismā, akcentēti svinīgā noskaņā. Tāpat pārējās dziesmas: J. Mediņa — Tu, kas visu redzi, A. Jurjāna — Dievs Kungs, Tevi lūdzam (no kantātes Tēvjai), J. Forē — Pie krusta, S. Adama — Svētā pilsēta, G. F. Hendeļa — Largo un As'rām ļauj sūdzēt, P. Čaikovska — Leģenda, Fr. Šūberta — Mans miers, Fr. Mendelsona — Ja no visas sirds (no orāt. Elija) un G. Verdi — Skumjas sirdi apņem (no Rekviēma).

Valdis Treimanis bija teicams pavadītājs, augstvērtīgi bija arī viņa ērģeļu priekšnesumi: G. Viljama — Lūgšanas klusā stunda, J. Randa — Dievnami aicina, C. S. Malarda — Svētvakarā, M. F. Lorenca — Pateicības himna Visuvarenajam.

A. K.

VIŅI LIEK PAR SEVI RUNĀT

Šai pavasarī Ontario mākslas kolledžu Toronto ar augstāko apbalvojumu — ltn.-gubern. Breithaupta zelta medaļu beidzis Dainis Miezājs (vidū). Ierindodamies starp četriem izcilākajiem audzēkņiem, Miezājs izlaiduma aktā reprezentējās ar savu darbu izstādi, kuŗu tuvākā nākotnē domā rādīt arī plašākai sabiedrībai. Priekšpēdējo kursu (3.) kolledžā ar izcilām sekmēm un apbalvojumu beiguši arī divi citi jauni latviešu mākslinieki — O. Tiltiņš (pa kreisi) un V. Reinholds.

A. VOITKUS

Astrīdas Robežgruntnieces viņete

ROMĀNS

1.

SUNS

Cits zog vajadzības, cits gadījuma, cits ieraduma, cits muļķības pēc.

Zagt var visu — maizi, naudu, vērtslietas, sirdis, labo slavu, Dievam dienas un vēl daudz ko citu.

Ne vienmēr zagtajam ir kāda vērtība.

Ir godīgi zagļi, un ir negodīgi zagļi.

Godīgs zaglis apzinās, ka viņš zaglis, un tāpēc zog slepus. Godīgam zaglim kauns, ka viņš zaglis, un tāpēc cenšas apzagt bagāto, tā dažreiz kļūdams par izlīdzinātāju taisnību.

Negodīgs zaglis zog, kad pagadās un kur pagadās. Viņš nekad nejūt sirdsapziņas pārmetumus, un viņam vienalga, ko apzog.

Dažreiz apzagtais nemaz nejūt, ka apzagts. Dažreiz jūt, bet klusē, bet dažreiz saceļ brēku par sīkumu.

Zagli agri vai vēlu pieķeŗ.

Godīgais zaglis, ja pieķerts — kaunās; negodīgais — gudro, kā izmeloties.

Par labāko vēl vienmēr atzīts vecais līdzeklis: skriet un brēkt — ķeriet zagli!

Bez tam — veca patiesība ir tā, ka zagt var atļauties tikai bagātais.

Tad to ieskata par joku vai slimību. Tādai zagšanai dod skaištu nosaukumu, un visi par to runā čukstot.

*

Pēteris Pūpols Jaunajā pasaulē ieradās no Vācijas ar vienu no pēdējiem starptautiskās bēgļu palīdzības organizācijas kuģiem. Izceļot viņš būtu varējis jau agrāk, bet negribēja šķirties no ierastā darba nometnes kancelejā un doties nezināmā nākotnē svešā zemē, par ko bija dzirdams, ka tur sākumā jāstrādājot mežos, lauksaimniecībā vai pat ogļraktuvēs.

Šeit turpretī, ja vien prata iegrozīties, maizi varēja nopelnīt vieglāk.

Un Pēteris prata.

Viņš dzīvoja atsevišķā istabiņā, jo bija draugos ar nometnes vadītāju, darbdienās paēda nometnes virtuvē, bet sestdienām un svētdienām pratās nodrošināt aicinājumu pusdienās pie kāda no darba biedriem.

Viņš bija ap trīsdesmit gadu vecs, tumšiem paplāniem matiem, patīkams cilvēks ar labu uzvešanos, neuzbāzīgs un labs sarunu biedrs, jo prata klausīties, ja citi runāja. Pusdienās aicināts, viņš namamātei pirmajā reizē mēdza atnest dažus ziedus, kuŗus pasniedzot, prata tik silti ielūkoties acīs, ka ziedu saņēmējai vēlāk prātā nenāca vērot, ka Pēteris no bļodas izlasīja labākos cepeša gabaliņus.

„Ar ko jūs aizpildāt savas brīvās stundas?" Pētera priekšnieka kundze reiz viņam vaicāja, kad pēc paēstām vakariņām viņi bija iegriezušies kādā krodziņā, lai izdzertu glāzi vīna un paklausītos mūziku, „viens pats veselā istabā... ģimenes nav, rūpju nekādu..."

„Es lasu," Pēteris izņēma cigareti tieši no svārku kabatas, paciņu lieki necilādams, lai nebūtu jāpiedāvā arī pārējiem, un palūdza viesmīlim uguni, „klausos radio... kundze jau zina — mani iesauca tieši tai brīdī, kad universitātē gatavojos pirmā kursa pārbaudījumiem... Bet nerunāsim par to... Kas kundzei par brīnišķīgu veclaicīgu kakla rotu! Droši vien, kundzei vēl līdzi no Rīgas?"

*

Kanadā Pēteris sākumā bija nelaimīgs: brālēns, kas par viņu bija gadus desmit vecāks, labu gribēdams, viņam bija sagādājis ne tikai galvojumu, bet arī darbu, un Pēterim jau trešajā dienā bija jāsāk strādāt. Darbs nebija grūts, bet neierasts, un Pēterim pirmajās dienās sāpēja visi locekļi.

„Nāc nu, paskaties televīziju, šovakar atkal lielais faitings — tādu tu Vācijā neesi redzējis," brālēns aicināja rada gabalu, bet tas, vakariņas paēdis, tūlīt meklēja gultu.

No brālēna Pēteris aizvācās jau trešajā nedēļā, jo, tiklīdz viņš bija saņēmis pirmo algu, brālēns sāka runāt par īres maksu, ceļa naudas parāda atdošanu un citām tādām lietām, par ko labi audzināti ļaudis pilnā balsī nerunā. Bez tam brālēnam bija divi puikas, un tie ne vienreiz vien jau bija Pēteri parāvuši no miega nelaikā.

„Ja jau jāmaksā, tad labāk pie sveša," Pēteris izlēma un aizvācās pie Krastiem, kur nolīga, ka vakariņās būs pats savā maizē, bet maksās tikai par brokastīm un palaunadzi, ko ņemt līdzi fabrikā.

Vakaros viņš tāpēc centās pēc kārtas apciemot pazīstamās ģimenes, kur paslavēja mājasmātes prasmi galda kārtošanā un ēdiena gatavošanā, uzlielīja tās tērpu un izskatu, pacildināja jaunо matu sakārtojumu un sagaidīja ielūgumu palikt vakariņās.

„Jums jāprecas," zobu technika Ziemeļa kundze reiz Pēterim ieteica, „kas tā par lietu — jauns un izskatīgs, izglītots, naudiņa arī iekrāta, bet dzīvo vecpuisī!"

„Kundzei jāzina, ka es nekad neprecēšos," Pēteris vainīgā un klusinātā balsī, galvu pieliecis skaidroja, „reiz jau kundzei stāstīju..."

„Protams, zinu," Ziemeļa kundze apstiprināja, jo Pēteris nevienam, kas vien vēlējās dzirdēt, nebija slēpis, ka līgava viņu atstājusi, kamēr viņš bijis frontē, „bet viena vilšanās nedrīkst samaitāt visu dzīvi. Visas sievietes nav vienādas."

„Vai neatstāsim šo tematu?" Pēteris skumji jautāja, sniegdamies pēc Ziemeļa cigaretēm, kas sudraba kārbiņā stāvēja uz viesistabas magoņkoka galdiņa, „mans dzīves ceļš nosprausts — būt tikai labam tēvocim, kas drīkst papriecāties par citu laimi."

Kaut gan Ziemeļa kundze nebija vienīgā vietējās sabiedrības dāma, kas domāja, ka Pēterim vajadzētu aizmirst kādreizējo neveiksmi un sākt meklēt jaunu laimi, Pēteris tikai attūrīgi un skumji smaidīja, turpināja apciemot draugus vakariņu laikā un mājās klusībā rēķināja un skaitīja naudu, jo, uz Kanadu braucot, bija apņēmies iespējami īsā laikā sakrāt tik daudz, lai varētu pasākt kaut ko tādu, ka pašam vairs nebūtu jāstrādā. Draugi un paziņas to zināja un tāpēc dzīvi sekoja visām idejām, kas šai sakarā rosījās Pētera galvā.

„Un kad jūs to pirksit?" Ziemeļa kundze kādu vakaru Pēterim jautāja, kad tas viņai uzticēja noslēpumu, ka izlēmis savus ietaupījumus ieguldīt īres namā, „tā ir brīnišķīga ideja — jūs pilnīgi varēsit nodoties savām interesēm: grāmatām, mūzikai, ceļošanai — burvīgi!"

Dažus mēnešus vēlāk Pēteris savas domas tomēr mainīja.

„Es atjaunošu studijas," viņš stāstīja, „vēl man laika diezgan, un zināšanās kapitāls ieguldīts visdrošāki."

Ziemeļa kundze Pēterim piekrita.

„Un tad jums jākļūst par sieviešu ārstu!" viņa nosprauda tā turpmākās darbības līnijas, „jums būs ārkārtīga piekrišana."

No studijām tomēr nekas neiznāca, jo labi apdomājot, tās varēja ilgt piecus, sešus gadus un prasītu — kā Pēteris noskaidroja — milzumu enerģijas un darba.

Bet bija arī vieglāki ceļi, kā tikt pie turības.

„Tā nav zemē metama ideja!" dāmu kafijas dalībnieces atzina Pētera jaunāko domu par farmas pirkšanu, kur iekārtot Ziemsvētku eglīšu audzināšanu, par pareizu, „darba tur nav daudz, un ienākums nodrošināts. Kas tas par neparastu cilvēku ar tādām idejām!"

Bet arī farmu Pēteris nenopirka, jo labi apdomājot, Ziemassvētku eglītes varētu sākt cirst tikai pēc pieciem, sešiem gadiem, un ieguldīt kapitālu tik ilgam laikam nebūtu tautsaimnieciski gudri.

(Turpinājums sekos)

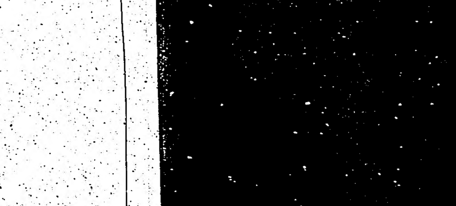

Prof. Viktors Štotts atskatās uz 35 dziedoņa gadiem un 25 gadiem mācot vokālo mākslu. Štotts ilgus gadus bija Latvijas Nac. operas solists un profesors Latvijas valsts konservatorijā. Ar pirmā pēckara ieceļotāju kuģi 1946. g. maijā V. Štotts ieradās Ņujorkā un tā paša gada decembrī dziedājis savā koncertā Town hallē. Pēc tam atvēris savu studiju, kurā mācījušies daudzi latvieši.

Jubilejas koncerts notiks svētdien, 27. maijā, plkst. 8 vak. Town Hall telpās. Programma sāksies ar izvilkumiem no Mendelsona oratorijas Elija, dziedās jubilārs un viņa meita Velta Meihūbere, pie ērģelēm Bruno Skulte. No studiju beigušajiem un audzēkņiem, skaitā 12, uzstāsies Harieta Lastinga, Skaidrīte Prince, Jānis Klāvsons u. c. Plašā solo daļa noslēgsies ar Mocarta komisko operu Kairo zoss; pie klaveirēm Aanatolijs Bērzkalns.

Jubilejas komitejas goda priekšsēdis ir sūtnis Dr. A. Spekke ar kundzi, priekšsēdis prof. L. Liberts.

V. PALMA

RI 3670 no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

TAUTIEŠI, UZMANAITIES, LAI JUMS OTRĀ OBLIGĀCIJA BUTU UZ 10 GADIEM UN LAI TAJĀ BUTU RAKSTĪTS, KA JUMS IR TIESIBA PAGARINĀT PIRMO OBLIGĀCIJU

DANFORTH — BROADVIEW rajonā: 2 stāvu, 6 istabu dubultķieģeļu māja, privāts iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $11.000.

RUNNYMEDE — BLOOR rajonā: 2 stāvu, 7 istabu dubultķieģeļu atsevišķa māja, eļļas apkure, garāža. Iemaksa $5.000.

PLAYTER: atsevišķa 2 stāvu, 6 istabu, dubultķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Kopīgā cena $17.000. Iem. $4.000.

Mēs sagādājam aizdevumus uz visizdevīgākiem noteikumiem.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai.

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos.

Ir iznākusi majora JŪLIJA ĶILĪŠA ATMIŅU GRĀMATA

ES KARĀ AIZIEDAMS...

288 lpp., cena $4.00 (iesieta).

Pērkama vai pasūtināma visās latviešu grāmatnīcās vai grāmatu galdos vai arī pie galvenā pārstāvja ERNESTA ZARIŅA, 5 Algonquin Ave., Toronto 3, Ont., Canada

---

HILLCREST MOTORS LIMITED

1438 BATHURST ST., TORONTO

FORDA UN MONARCHA PĀRSTĀVNIECĪBA

1956. gada Fordi, sākot ar $1865 un iemaksu $200 uz nomaksu līdz 3 gadiem

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel. darbā LE 3-1104, mājā HU 8-1488

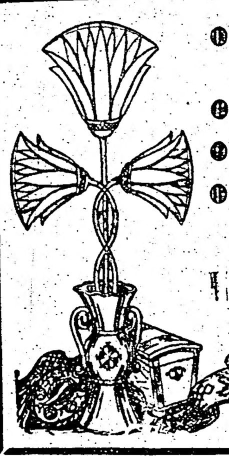

- Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības
- salons.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto

LOTUS

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto, pie Grace, LE 5-6792

---

850 Bloor St. W. pie Ossington Ave, Toronto, Tel. LE 6-7076

MATINEE HATS

DĀMU CEPUŖU VEIKALS

Krājumā: Salmu, puķu un kokteiļu cepures. Pagatavojam arī no pienesta materiāla, — tāpat arī gatavojam līgavām un līgavas māsām.

Marta Šverns

Delikatešu veikals LITTLE RIGA

343 RONCESVALLES AVE., TORONTO

Tel. LE 4-8974

Īpašnieks JURIS DZEGUZE

Visu jūsu daiļumam sniedz

ELZA PĒRKONE

Amaryllis Cosmetological Institute

61 Charles St., W., Toronto, WA 1-9011.

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

OVERSEAS GIFT PARCELS CO.

Birojs 316 Harbord St., Toronto 4, LE 3-2258

Sūta uz zemēm krievu orbītā pārtiku, drēbes, apavus, medikamentus, kā arī personiski sagatavotus saiņus.

Piegāde garantēta.

Pārdodam West- un Ostmarkas, krievu rubļus u. c. valūtu.

Birojs atvērts no plkst. 6-10 pp.

DEJU STUDIJA

N. ŠVĀNEBACHS

175 College St. (pie McCaul), WA 1-4818

Fokstrots — lēnais valsis — tango — valsis — mambo — samba — rumba — Swing.

GAISA VĒDINĀŠANA

PRIVĀTSTUNDAS

Pieteikšanās un izziņa katrā laikā

Dr. JĀNIS REKAI — chirurgs un dzemdību palīdzība

Dr. PAULS REKAI — iekšķīgās slimības un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395

Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts **Dr. N. NOVOŠICKIS**

(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)

Zvanīt WA 3-2008 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

RIDOUT REAL ESTATE LTD.

A. KAMPE 490 College St., WA 4-7121

AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ

QUEBECK — ANNETE. Iemaksa $4.000 8 istabu dubultķieģeļu savrupmājai, 2 virtuves, eļļas apkure. Gruntsgabals 25 reiz 160 pēdu. Pilna cena $16.900. Atlik. uz vienu obligāciju.

GREENWOOD — MORTIMERE. Iemaksa $2.000 6 istabu dubultķieģeļu pusmājai, moderna virt., eļļas apkure, garāža.

RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

---

Kungu un dāmu apģērbus

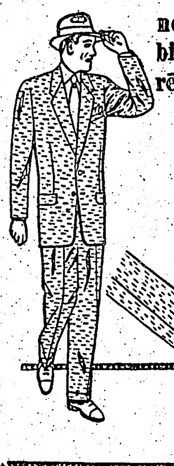

no labākajām angļu drānām ar astru drēbi, kamieļvilnas audekliem un satina oderēm pagatavoju īsā laikā. Liela drānu izvēle.

Uzvalks par $54.50, kostīms $49.50, bikses $12.50, mētelis $55.95.

387 MILVERTON BLVD., TORONTO, TEL. — GE 6813

V. KUČĀNS

Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21, sestdienās no plkst. 9-16

KANADA AUDZĒ KVIEŠUS VISAI PASAULEI

Plašie prēriju apgabali Kanadā ir viena no ievērojamākajām kviešu audzēšanas vietām pasaulē. Katru gadu Kanada eksportē miljoniem bušeļu augstas kvalitātes kviešu, lai palīdzētu atrisināt pārtikas problēmas daudzās zemēs. Katru dienu cilvēkiem visā pasaulē nepieciešama maize, kas iegūta no Kanadā audzētiem kviešiem.

Augšējā illustrācija un teksts ir viena no sludinājumu serijām, ko The House of Seagram publicē žurnālos un laikrakstos visā pasaulē. Šie sludinājumi domāti, lai ar Kanadu labāk iepazīstinātu pārējās zemes, kā arī lai rādītu citām zemēm Kanadas ražojumu kvalitāti un nozīmi.

The House of Seagram

Pastāv kopš 1857

APGĀDA LATVJU GRĀMATA 5 DARBA GADI

Grāmata par Latviju angļu valodā — CROSS ROAD COUNTRY — LATVIA, bagātīgi illustrēta, cena, ies. $12.50

Rūdolfa Blaumaņa KOPOTI RAKSTI, 12 sējumi, 3860 lapaspuses, ies., cena $45.00

A. Rupaiņa rom. — MĀRA MOSTAS, I., II., ies., cena $8.00

V. Plūdoņa — DAIĻDARBU IZLASE, ies., cena $3.50

J. Klīdzēja — GRĒKS UZ PUSĒM, ies., cena $2.90

Irmas Grebzdes stāsti — RAGANA, ies., cena $2.50

T. Zeltiņa romāns — SLAZDĀ, ies., cena $3.00

O. Liepiņa romāns — VĒLĀ LIESMA, ies., cena $3.40

Andr. Niedras — KAD MĒNESS DILST, ies., cena $3.60

A. Niedras romāns — MAIJA PURENE, I, II, kopsējums, cena $5.90

A. Niedras romāns — PIE AZANDAS UPES, ies., cena $3.50

A. Niedras stāsti — PASAULES PLAUKSTA, ies., cena $3.40

Birznieka-Upīša — PASTARIŅA DIENAS GRĀMATA, ies., cena $2.60

Apsīšu Jēkaba — BAGĀTI RADI, ies., cena $2.40

Ed. Tūtera — TRAUCIŅŠ AR MEDU, broš., cena $1.40

E. Andersones stāsti — VASARA, broš., cena $1.20

E. Andersones stāsti — ZAĶI UN PELES, broš., cena $1.20

V. Richtera 3 cēl. kom. — TRAKIE, broš., cena $1.00

M. Vesterlindas biogrf. romāns — NEMIRSTĪGAIS MOCARTS, ies., cena $3.40

H. Sobeka sp. romāns — UZVARA, ies., cena $2.80

Dž. Londona romāns — JŪRAS VILKS, ies., cena $3.60

A. Elgūta — PAZĪSTI ČIKĀGU, (ģenerālkomisijā), cena $0.80

Dr. Z. Ligera — LATVIEŠU ETNOGRAFIJA (ģenerālkomisijā), broš., cena $6.50

Visiem par brīvu R. BLAUMAŅA KOPOTI RAKSTI pirmie 5 sējumi, ies., pasūtinot jebkuras sešas mūsu grāmatas.

Mūsu pasūtinātājiem par brīvu TRIMDAS GRĀMATU KATALOGS, kas aptver visus trimdas (apm. 2500) izdevumus, skaņu plates u. c.

APGĀDS LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

LATVIEŠU VEIKALS THE SPRING

MARKETERIA

Pārtika — Delikateses

- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.

Sunnyside rajonā Toronto

Tel. LE 4-2515

A. & M. KŪLAIŅI

LATVIEŠU PUĶU SALONS

CALLA

727 Danforth Ave, pie Pape, tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi. Tautiski izstrādājumi. ● Keramika.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus

Mēs piegādājam mājās

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas

Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q., Mājās AT 1858

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604

Pret galvas sāpēm, traucējumiem kuņģī

'Es lietoju BROMO ātrai palīdzībai' SAKA AINA PUĶE

- Viegli sajaucams
- Patīkami garšo
- Ātri iedarbojas

PĒRCIET BROMO-SELTZER JAU ŠODIEN

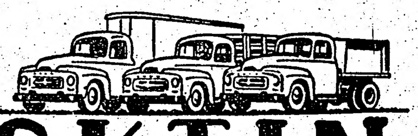

KAKTIŅŠ

Transporta firma

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt

RO 7-6697, katrā laikā, 1997 Keele St., Toronto

Latviešu farmaceits T. KRAUMANIS piedāvā savus pakalpojumus

HALLS DRUGSTORE LTD.

14 DIXON RD., TORONTO 15, ONTARIO

Aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

JAUNAIS CENRĀDIS AR LIELU CENU NOLAIDI nodrošinātiem saiņiem uz LATVIJU un citām Eiropas zemēm, arī uz Sibiriju, dod iespēju jums palīdzēt saviem tuviniekiem, tas ir drošākais un lētākais ceļš.

Plašākā firma Ziemelamerikā.

JANIQUE TRADING CO

Īpašnieks J. KAMIENSKI

Galvenais birojs: 835 QUEEN St., W., Toronto, Ont., tel. EM 4-4025

Nodaļas: Winnipeg, Man., Edmonton, Alta., Hamilton, Ont., St. Catharines, Ont., Buffalo, N.Y., Chicago, Ill., Cleveland, Ohio, Newark, N.J., Philadelphia, Pa., un citās lielākās pilsētās.

Fort William, Ont. — 627 Simpson Road, tel. 3-9618

OSKARS PERRO

REAL ESTATE
LE 5-5555
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

UZMANĪBU! UZMANĪBU!
Sakarā ar mūsu biroja pārbūvi un paplašināšanu, laipni lūdzam visus bijušos, esošos un nākamos klientus ierasties sestdien, š. g. 19. maijā, plkst. 19.00 uz paplašinātā biroja inspekciju un „tēju".
OSKARS PERRO, Real Estate
īpašnieks un darbinieki

PIEKTDIEN, 25. MAIJĀ,
PL. 8.30 VAKARĀ,
HIGH SCHOOL
COSBURN JUNIOR
AUDITORIUM

VERAS KEIŠS BALETA SKOLAS PIEKTAIS AUDZĒKŅU VAKARS

SLINKAIS RUNCIS
BALETS VIENĀ CĒLIENĀ
VERAS KEISES LIBRETS UN IESTUDĒJUMS
BRUNO SKULTES MUZIKA
Mārtiņš Ziverts: „Jaunatnes baletam labāku libretu vēlēties nevar."
Kritiķis Jānis Rudzītis: „SR veidots ar labu izdomu."
Režisors Osvalds Uršteins: „Nav ko iebilst."

ROZES GARS
BALETS VIENĀ CĒLIENĀ
VERAS KEISES IESTUDĒJUMS
VĒBERA MUZIKA
DIVERTISMENTS
E. KEIŠA DEKORĀCIJAS
PIANISTE VERA LEINVĒBERE
Ieeja $1.25. Bērniem līdz 15 g. — 75c

Sarīkojuma vieta Cosburn Ave. un Durant St. stūrī, ap 150 metru austrumos no Coxwell Ave.
Nokļūšana: No Danforth/Coxwell Ave. auto ostas ar O'Connor-Elswick, vai O'Connor-Eglinton autobusu 5 min. brauc. līdz Cosburn Av.

✝

Nesagaidījis atgriešanos dzimtenē, mūžīgā mierā aizmiga mans mīļais vīrs, mūsu labais, gādīgais tēvs, mīļais brālis, svainis un krusttēvs

BŪVINŽ., BIJ. RĪGAS APRIŅĶA BŪVINSPEKTORS

ARNOLDS OZOLS

Dzimis 1896. g. 13. decembrī, Jaunlaicenes pag., miris 1956. g. 12. maijā Seatlē (Wash.), ASV.
Atdusas vieta — Takomas jaunajos kapos, 1956. g. 19. maijā.

Ai skaistās, zaļās bērzu birzis,
Ai kļavas, ozoli un slaidās liepiņas
Un apinītis mana tēva sētā...
Jūdziet bērus, jūdziet raudus,
Vediet mani smiltainē;
Pārnāks bēri, pārnāks raudi,
Es mūžam nepārnākšu.

Ļoti noskumušie: dzīves biedre Millija, dēli Vitauts, Imants, Juris. Alkšņu ģim.: Alma, Adolfs, Zaiga, Jānis. Māsa ar ģimeni Latvijā

SESTDIEN, Š. G. 26. MAIJĀ, PLKST. 7,30 VAKARĀ EATONA
auditorijā (College — Yonge ielu stūrī), Toronto
TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS DRĀMATISKĀ ANSAMBĻA
PIRMIZRĀDĒ

Minchauzena precības

M. ZĪVERTA komēdija 3 cēlienos.
Lugu sagatavo E. ZNOTIŅA - KALNIŅA un V. PUKATS
CBC dekorātora ED. KRŪMIŅA dekorācijas un kostīmi
Biļetes LOTUS puķu veikalā un EATONA auditorijas kasē.

A. SILAVS

Kungu un dāmu drēbniecība
Tīra, krāso.
Par pazeminātām cenām.
Garantēts darbs.
415 DUNDAS St. E. Toronto,
Pie Parliament St. EM 4-0089

Lēti pārdodams mazais ledusskapis (elektr.).
Zvanīt pēc plkst. 6 vak.
WA 1-5398, Toronto

✝

Mūsu mīļā māte un vīra māte

OLGA ŠARLOTE KRŪMIŅA,

dzimusi KOLPAKA

bij. Pilskalnes Osānu saimniece Neretas pag.

Dzimusi 1882 .gadā — mirusi 1956. g. 9. maijā Bulduros. Pīšļi likti pie miera 1956. g. 13. maijā Dubultu kapos.

„Es zinu: tāds kaps vēl nav rakts,
kas spētu paturēt cilvēku..."

KĀRLIS UN ĀDOLFINE KRŪMIŅI,
Norandā, Que.

ŠVEICES PULKSTEŅI
par fabrikas cenām, ar garantiju, nodoti pārdošanai mazumā pie:
AD. JĀNĪTIS, foto studijā, 181 Carlton St., Toronto un
A. GREBLIS, 2670 Goyer St., Apt. 24, Montreālā 26
P. IKŠELS, imports

Dr. A. BRETTLER
Speciālists nieru, asins un pūšļa slimībās. Vispārējā ārstniecība.
Pieņem no 2—7 pp. un pēc norunas.
398 BLOOR St., W., tel. WA 1-7671

PILSĒTAS austrumos izīrējams 3 istabu nemēbelēts dzīvoklis un 2 istabas ar vārīšanas iespējām. Var būt arī ar bērniem. Apskatīt 211 Withrow Ave., Toronto. (690)

IZĪRĒJAMS 2 istabu dzīvoklis ar virtuvi un garāžu. (Gerrard — Greenwood rajonā). Zvanīt tel. — RI 4293, Toronto. (707)

IZRĒJAMS otrs stāvs — 2 istabas un virtuve. Visas ērtības. Laba satiksme. LE 4-7498, Toronto. (696)

BLOOR — HIGH PARK rajonā izīrējama saulaina, mēbelēta istaba ar virtuvi vienai vai divām personām. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. RO 9-4531, Toronto. (694)

IZĪRĒJAMA nemēbelēta istaba un virtuve. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt RO 2-9864, Toronto. (684)

BLOOR — DOVERCOURT rajonā izīrējama liela, gaiša nemēbelēta istaba apakšstāvā vienai vai divām personām, virtuves lietošana. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. LE 2-0637, Toronto. (705)

Vajadzīga mājkalpotāja,
kurai patīk bērni. Labs atalgojums.
Privāta istaba. Brīvdienas.
ZVANĪT
HU 1-2304, Toronto

✝

Rīgas pilsētas vidusskolas skolotāja

ANNA MIĶELSONE

mirusi 1956. gada 24. aprīlī Rīgā, apbedīta Meža kapos.

Dziļās sērās
piederīgie un draugi Latvijā,
Sibirijā un šai krastā

MEKLĒ
ALBINU ZŪZI
Pēdējoreiz redzēts Oldenburgā, Vācijā, 1951. gadā. Ja kāds par viņu ko zinātu, lūdz rakstīt vācu vai angļu valodā
Izabellai Allingham,
71 Orchard Pk. Blvd.,
Toronto, Ont., Canada

PIRMS SŪTĀT NAUDU UZ EIROPU... VAI KUR CITUR

Pirms sūtāt naudu, iegaumējiet, ka: ir droši, ātri un vienkārši nosūtīt naudu ar jums tuvākās Kanadas Komercbankas nodaļas starpniecību.

- Nauda, ko nosūtāt ar šīs bankas starpniecību, neies zudumā, kā arī netiks nozagta.
- Mēs jums izsniegsim apliecinājumu par naudas saņemšanu, kā arī informēsim, ja gadījumā nebūtu iespējams naudu pārsūtīt.
- Nauda tiks pārsūtīta ar bankas pastu... gaisa pastu... vai pa telefonu.
- Būsit pārsteigti par zemo pārsūtīšanas maksu, sūtot naudu ar šīs bankas starpniecību.

Vienalga, kurp jūs vēlētos naudu pārsūtīt — katru summu, lielu vai mazu — sazinieties ar jums tuvāko bankas nodaļu. Ikviens no mūsu ierēdņiem jums ar prieku pakalpos.

THE CANADIAN BANK OF COMMERCE

Dibināta 1867. gadā.
Vairāk kā 700 nodaļu visā Kanadā

✝

Mūsu mīļais ilggadīgais biedrs, redaktors

RŪDOLFS VILDE,

dzimis 1894. g. 16. aprīlī Alsviķos, Latvijā,
miris 1956. gada 8. maijā Milvokos, ASV

Piemiņā paturēs
LATVIEŠU PRESES BIEDRĪBA

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKĀ

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

20. maijā Betlemes baznīcā svētku dievkalpojums sāksies jau pl. 1 dienā; māc. R. Zariņš, kristības. Lūdz pateikt laika maiņu arī citiem.

Port Vašingtonā, plkst. 2 dievkalpojums ar atsevišķu iesvēti, māc. F. Treus.

Belšorā, sv. Lūka baznīcā, Longailendā, plkst. 4.30 pp., māc. R. Zariņš.

Vasarsvētku atsvētē, 27. maijā, Betlemes baznīcā dievkalpojums, pl. 3 pp., māc. R. Zariņš.

Pl. 6 v. Bronksas sv. Toma baznīcā vidusskolēnu mācības noslēgums, māc. A. Ozols.

Vasarsvētkos, 20. maijā Ņuarkas baznīcā, pl. 1 dienā, māc. A. Ozols.

DETROITAS

sv. Pāvila ev.-lut. draudze, Holmes Memorial Methodist Ch., Lincoln un Putnam ielu stūrī dievkalpojumi.

Vasarsvētkos, 20. maijā, pl. 1.30 dienā. Plkst. 1.00 bērnu dievkalpojums. 27. maijā, plkst. 1.00 dievkalpojums jauniešiem, māc. V. Līventāls.

Detroitas ev.-lut. latv. Kristus draudzes dievkalpojums sv. Markus b-cā (1045 E. Grand Blvd.) Vasarsvētkos, 20. maijā, pl. 2 pp. ar jauniešu (4) iesvēti un dievgaldu (Prāv. A. Skrodelis no Kanadas.).

ČIKAGA

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā, lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Māc. Pāvils Ķirsons, Meivūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša . un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th A...

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.

Lansingā Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēneša 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Mineapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Dievkalpojumi notiek Port William, 560 May St.

Māc. V. Šēfers, 659 Piccadilly St., London, Ont.

St. Katarīnēs, 20. maijā (Vasarsvētkos), plkst. 3 pp., Kristus baznīcā jaunatnes iesvētīšana ar dievgaldu.

Londonā, 27. maijā, plkst. 4 pp. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums

Māc. A. Cops, (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel. WA 4-1563.

20. maijā Vasarsvētku dievkalpojums plkst. 4 pp.

27. maijā ULCA konferences dievkalpojums plkst. 11 rītā. Svētrunu teiks Vinipegas latviešu draudzes mācītājs F. Ruperts. Dziedās draudzes koris.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

20. maijā, plkst. 4 pp. Vasarsvētku dievkalpojums ar dievgaldu sv. Trīsvienības baznīcā. Solisti.

27. maijā, plkst. 4 pp. Jaunatnes dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 4-8171.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

20. maijā, 1. Vasarsvētkos, plkst. 2.30 pp. dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā. Svētdienas skola bērniem.

27. maijā, Vasarsvētku atsvēte, pl. 2.00 pp. dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā. Svētdienas skola bērniem. 27. maijā, Vasarsvētku atsvēte, pl. 2.00 pp. dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā.

Māc. T. Avīks, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Vasarsvētku dievkalpojums sv. Olava baznīcā pl. 1.30 dienā. (Bloor un Windermere Ave.),

Jaunatnes iesvēte, svētdien, 17. jūnijā.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības b-cā (18 Victoria Ave So).

Svētdien, Vasarsvētkos, 20. maijā, plkst. 4 pp. svētku dievkalpojums.

Ceturtdien, 24. maijā, plkst. 7 vakarā jaunatnes vecākās grupas sanāksme, 116 Hughson St. So.

Piektdien, 25. maijā, plkst. 7 vakarā jaunatnes jaunākās grupas sanāksme mācītāja mājā.

Māc. Artūrs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259 Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Vasarsvētkos, 20. maijā, pl. 2.00 dienā iesvētību dievkalpojums ar dievgaldu.

Svētdienas skola ik svētdienas pl. 10.45 no rīta, baznīcā.

Māc. E. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa 2, Ont. Otavā

Māc. H. Kušķis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394).

Montreālā — Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

20. maijā, plkst. 2 pp. Vasarsvētku dievkalpojums.

20. maijā, plkst. 1 pp. bērnu un jaunatnes dievkalpojums.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.

Māc. Ed. Ķeŗģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Sadberijā, svētdien, 20. maijā, plkst 13.00 Sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) Vasaras svētku dievkalpojums.

Northbejā, svētdien, 27. maijā, plkst. 17.00 lut. baznīcā dievkalpojums.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave, Vancouver, B. C. Kitsilano luterāņu baznīcā, 12. avenijas un Stephens ielas krustojumā.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 St. Edmonton, Alta, tel. 8-2174. Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Kristus draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREALAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulce svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walker Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

Mājas visos pilsētas rajonos!   Palīdz aizdevumu sagādē

EDMUNDS UPMALIS

RI 1114 UNO MANKIN Real Estate 392 DANFORTH Ave

PAPE — DANFORTH: Ļoti laba, tīra 6 istabu māja. Eļļas - ūdens apkure, moderna virtuve, garāža, dārzs. Prasīts $10.500. Māja bez parādiem.

BLOOR — MANNING: $6.200 prasītā cena šai 5 istabu mājai. Jauna eļļas apkure, moderna virtuve, pagrabs. Iemaksa apm. $900.

YONGE — HILLSDALE: 8 istabu dubultķieģeļu māja. Eļļas apkure, moderna virt., iebraucamais ceļš un garāža. Prasīts $15.500.

COXWELL — DANFORTH: atsevišķa dubultķieģeļu 6 istabu māja. Eļļas apkure, ļoti moderna virtuve, iebraucamais ceļš un garāža. Prasīts $14.000. Māja ļoti labā stāvoklī.

AVENUE RD. — CASTLEFIELD: 6 istabu dubultķieģeļu savrupmāja. Lielas istabas, eļļas - ūdens apkure, moderna virtuve, vannas istaba ar dušu, iebraucamais ceļš un garāža. Prasīts $16.500.

HILLSIDE DR. — BROADVIEW: brīnišķīga 10 istabu atsevišķa moderni izbūvēta dubultķieģeļu māja. Eļļas - ūdens apkure, Ļoti lielas istabas, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas ar dušu, piebūvēta mūra garāža ar privātu iebraucamo ceļu, ļoti liels dārzs ar augļu kokiem. Māja, kas nevar nepatikt. Prasīts ? ? ? Iemaksa ? ? ?

Centrālā YMCAā, 40 College St., Toronto

BALTIEŠU SPORTA SVĒTKI

Piektdien, 25. maijā, plkst. 7 vakarā basketbolā un volejbolā sacentīsies latviešu, lietuviešu un igauņu izlases

Sestdien, 26. maijā, plkst. 1.00 dienā sāksies finālspēles, jaunatnes basketbola izlases, sieviešu basketbols, parāde, igauņu vingrotājas un vingrotāji.

BALLE

Sestdien, 26. maijā, plkst. 8.00 vakarā jaunajā lietuviešu zālē, College un Havelock Cr. stūrī.
GALDIŅI PAR BRĪVU,
ieeja $1.50

BALTIEŠU SPORTA FEDERĀCIJA KANADĀ

Ja sūtāt medikamentus, tad sūtiet tos ar lietpratēja starpniecību!

MEDIKAMENTU SAINĪŠI UZ LATVIJU

Garantēta piegāde — pretējā gadījumā izmaksājam naudu atpakaļ. Mūsu cenas ir zemākās eksportcenas, bet netiek ieskaitīti muitas izdevumi, kuri ir jāsamaksā Londonā, ja saiņīši ir nosūtīti uz Padomju Savienību. Uz jūsu vēlēšanos mēs sūtām arī tekstilpreces, pārtiku un citus priekšmetus

ZYGMUNT LTD.
CHEMISTS & LABORATORY
96 Baker St., W. 1 un 4 Wesbourne Grove, W. 2
London, England

Ātrāk, lētāk un drošāk tikai caur Londonu!

ATLAS FOOD
Pašapkalpošanās pārtikas preču veikals

PIEDĀVĀ:
● Importētas konservus, sierus, saldumus un cepumus
● Eiropas gaumē izstrādātus gaļas un desu ražojumus, maizes, kūkas un tortes.
● Vienmēr svaigi piena produkti, augļi un saknes.

Pārbaudiet mūsu preču augstvērtīgo kvalitāti un to zemās cenas. Ietaupiet laiku, pasūtinot pa tālruni
LE 2-4028
Ātra un brīva piegāde
1533 Queen St. W., Toronto
BĒRZIŅŠ un STEINHARDS

LĒTI!   ĀTRI!   SOLĪDI!
Dāvanu saiņus uz visām zemēm izsūta

BROWNEJONES
LTD.
1, Norfolk Place, London, W. 2, Great Britain

Visāda veida ārstniecības līdzekļus, drānas, apavus, veļu pārtiku u. c. Saiņus izsūtām, neuzdodot sūtītāja vārdu. Garantējam saiņu saņemšanu. Nesaņemšanas gadījumā atmaksājam naudu vai izsūtām jaunu saini. Nosūtītājam izsniedzam licences numuru, pasta kvīti un saņēmēja parakstu.

Lūdzam salīdzināt mūsu cenas ar citu firmu cenām! Rakstīt latviski, pieprasot informāciju un cenrādi!

Darba laiks no 9-7; sestdienās 10-3

NĒGI

Pieprasiet tos mūsu veikalā vai pasūtiniet tieši pa pastu: 6 oz. kārba Baltijas jūras nēģu vai 8,5 oz. Kanadas nēģu maksā 85c kārbā ar piesūtīšanu mājā.
Pasūtinot lūdzu pievienojiet Money Order vai čeku
Patlaban veikalos dabūjami
SVAIGI CEPTI
NĒGI
KUBLIŅOS.
Izmantojiet īso sezonu.
EDCO 10 Widmer St., Toronto, Canada

Coke paceļ jums možu garu

Jūsu gaume ir dažāda...

Tieši burbulis garšo labāk

Jūs jūtaties dažādi...
un Coke jums paceļ garastāvokli.

DZER Coca-Cola

"Coke" ir reģistrēta rūpniecības zīme. FL56-1   COCA-COLA LTD.

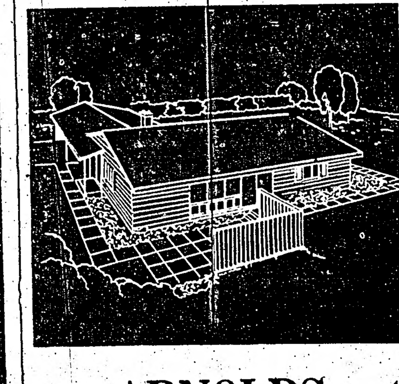

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
INSURANCE ● MORTGAGES
316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario. — Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvji:
P. AVOTIŅŠ, V. SKUJA,
J. VEISS, E. MIĶELSONS
FARMAS:
HUGO OZOLIŅŠ,
Tel. 2R2 GRAND VALLEY

YMCA — KANADAS LATVIEŠU MEISTARS VOLEJBOLĀ

1. r. no kr.: YMCAs priekšs. Ž. Zentiņš, L. Zamuels, V. Galviņš ar Saimn. darbinieku apv. balvu, A. Bergvalds. 2. r.: A. Freibergs, R. Simsons, I. Cinovskis, P. Rasiņš (Saimn. darb. apv. pr-dis), O. Stirājs, A. Stikuts. J. Kreiļa uzņ.

Toronto Latviešu YMCA's volejbolisti otro gadu pēc kārtas izcīna Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības dāvāto balvu un iegūst Kanadas meistara godu.

Sestdien, 12. maijā Toronto Centrālā YMCĀ volejbola meistarības izcīņas finālā tikās visas labākās latviešu volejbola komandas Kanadā: šī gada Ontario meistars — Toronto Latviešu sporta klubs, Toranto Latviešu YMCA, Hamiltonas Sparta un Montreālas Latviešu sporta klubs.

Sacensību gaita rādīja, ka visu vienību spējas ir stipri līdzīgas, kāpēc visas cīņas bija ļoti spraigas un interesantas. Labākās sekmes guva pagājušā gada meistars — Latviešu YMCA, kas uzvarēja visus pretiniekus divos setos. Uzvarētājos spēlēja: Bergvalds, Cinovskis, Galviņš (kapt.), Freibergs, Simsons, Stikuts, Stirājs un Simsons.

Latviešu YMCA's uzvaru izšķīra lielāka veiksme gremdēs un sekmīgs bloks. Vienādi labi darbojās visi spēlētāji. Kā vienmēr, nervozākā spēle YMCA'i bija ar seno dienu sīksto pretinieku TLSK, kas abos setos līdz vidus daļai prata iegūt 3 punktu pārsvaru, bet beidzot tomēr zaudēja. YMCA uzvarēja TLSK ar 15:10 un 15:13, Hamiltonas Spartu ar 15:13 un 15:10, bet Montreālu ar 15:13 un 15:11, neizlaižot ne brīdi vadību no savām rokām. Otrā vietā paliek Sparta, kas uzvarēja Montreālu ar 15:10, 14:16 un 15:13, bet TLSK ar 17:15 un 15:10. Trešā vietā paliek Montreāla, kas spēja vienlīdzīgā cīņā uzvarēt TLSK ar 15:11 un 15:13.

Uzvarētājiem balvu pasniedza Saimn. darb. apvien. priekšsēdis P. Rasiņš.

12. maijā sacensību starplaikā LSAK priekšsēdis V. Rozenbergs pasniedza grāmatu veltes par labākām sekmēm pagājušā gada sportistiem. Tās saņēma: 1. r. no kr. — A. Bredovskis (airēšana), M. Žulps (galda teniss). 2. r. — V. Teteris (vieglatl.), E. Kāpostiņa (galda teniss), A. Miezītis (basketbols). 3. r.: V. Rozenbergs un O. Zommers (basketbols). Trūkst G. Sperliņš (teniss) un L. Ploriņš (basketbols). J. Kreiļa uzņ.

RĪGA PIESLĒGTA GAISA SATIKSMEI

Skandināvijas gaisa satiksmes sistēma, sadarbībā ar padomju Aeroflot, 9. maijā atklāja gaisa satiksmi starp Skandināvijas galvaspilsētām un Maskavu ar nolaišanos Rīgā. Lidmašīnas lidos pēc šāda saraksta: Kopenhāgena — Rīga — Maskava pirmdienās, trešdienās, sestdienās un svētdienās; Oslo — Stokholma — Rīga — Maskava — trešdienās. Lidojumi rietumu virzienā notiks šādās dienās: Maskava - Rīgā - Kopenhāgena pirmdienās, trešdienās, pietdienās un svētdienās; Maskava — Rīga — Stokholma ceturtdienās, piektdienās un sestdienās; Maskava — Rīga — Stokholma — Oslo pirmdienās.

Zviedru gaisa satiksmes lidmašīnas uzsāka kārtējus lidojumus uz Maskavu ar nolaišanos Rīgā 1937. gadā un pārtrauca tos 1941. g. 24. jūnijā pēc tam, kad bija sācies karš starp Vāciju un Padomju Savienību.

Svētdien, 20. maijā, plkst. 4 pp.
EINTRACHT-DV
(vācieši)
Millen stadionā (Danforth-Broadview) Toronto

SPORTS

BALTIEŠU SPORTA SVĒTKI TORONTO

Līdz ar organizētas latviešu sporta dzīves izveidošanos Kanadā, nodibinājās sadarbība baltiešu sporta jaunatnes starpā. Baltiešu sporta federācija Kanadā šo sadarbību veido arvien plašāku, ietverot savā sacīkšu kalendārā katru gadu jaunas sporta nozares. Jau sesto gadu pēc kārtas **maijā pēdējā piektdienā un sestdienā** Toronto Centrālā YMCĀ notiks Baltiešu sporta svētku centrālais sarīkojums, kurā sacentīsies baltiešu jaunatnes, sieviešu un vīriešu basketbola un volejbola vienības, bet igauņu ritmo plastikas grupa un vingrotāji sestdienas sarīkojumā uzstāsies ar saviem priekšnesumiem.

Ar sportistu parādi svētkus atklās federācijas goda prezidents Roberts Plūme. Paredzama arī visu triju tautību ģenerālkonsulu un centrālo organizāciju ierašanās. Svētki noslēgsies ar tradicionālo sportistu balli jaunajā lietuviešu namā. Šī gada sporta svētku ietvaros 9. jūnijā notiks baltiešu futbola sacensības. Paredzētas arī baltiešu tenisa, šacha un event. vieglatlētikas sacensības.

Atskatoties uz agrākajiem sporta svētkiem, jākonstatē, ka līdz šim kopsummā latvieši guvuši labākos panākumus. Bet jāatzīmē arī, ka cīņas bijušas ļoti līdzvērtīgas un daudzreiz uzvarētājs noskaidrojies tikai sacensību beigās. Šogad sacensības paredzamas ļoti spraigas, jo lietuviešu basketbolistu saime ir stipri augusi, tāpat igauņu rindās redzamas jaunu sportistu sejas. Kanadas volejbola meistarības finālspēles savukārt rādīja, ka volejbolā igauņi nav vairs neuzvarami. Un līdz šim latviešiem tikai vienos sporta svētkos izdevies uzvarēt volejbolā kā sievietēm, tā vīriešiem — 1952. gadā, bet pārējos gados arvien pārāki bijuši igauņi. Basketbolā visus piecus gadus uzvarējuši latvieši, atstājot otrā vietā lietuviešus un trešā igauņus. Jaunatnes basketbolā reizi uzvarējuši latvieši un reizi lietuvieši.

Sevišķi jāatzīmē Sporta federācijas locekļu lieliskā sadarbība un saskaņa. Visstabilākais federācijas sastāvs bijis latviešiem. Latviešu delegācijā 5 gados darbojušies: R. Plūme kā priekšsēdis, Ž. Zentiņš un I. Kāpostiņš. Darba apstākļu dēļ R. Puūmem un I. Kāpostiņam aizejot, par Federācijas priekšsēdi ievēlēts Ž. Zentiņš, bet kā locekļi darbojas N. Būlmanis un R. Veinbergs.

FILADELFIJAS SPORTISTU VIESOŠANĀS NIAGARĀ

Niagaras latviešu sporta kluba sarīkojumā 26. maijā Niagarā viesosies Filadelfijas sporta kluba un Hamiltonas Spartas sportisti.

Sacensības notiks Niagaras lielākajā sporta zālē — ģimnazijas vingrotavā, 4 Epworth cir., un risināsies pēc sekojoša plāna:

Plkst 14.00 basketbols zēniem: Hamiltona — Niagara; volejbols sievietēm: Filadelfija — Niagara; volejbols vīriešiem: Filadelfija — Niagara; basketbols vīriešiem: Hamiltona — Filadelfija.

Pēc sacīkstēm plkst. 20.00, 233 Hickson St., tradicionālā Ziedu balle ar karalienes ievēlēšanu un uzvarētāju apbalvošanu.

FUTBOLA SEZONA TORONTO OFICIĀLI IEVADĪTA

12. maijā beidzot arī latviešu komanda spēlēja savu pirmo līgas spēli ar favorizēto italiešu „Lazio". Jau sacīkstes sākumā sāka smidzināt lietus, kas ilga visu pirmo puslaiku. Tāpēc arī otro puslaiku tiesnesis neuzsāka un spēle būs jāatkārto. Par šo sacīksti daudz nav ko teikt, jo dubļi un lietus stipri traucēja saspēli, bumba bija ļoti slidena un piespēles bieži nesasniedza mērķi, bumbai apstājoties ūdens peļķēs. Abas komandas spēlēja ļoti uzmanīgi, italieši izcēlās ar ātrumu, bet viņu labi domātos uzbrukumus atsita stabilā latviešu aizsardzība. Visumā spēle norisinājās vairāk laukuma vidus daļā, ar atsevišķiem abu komandu labi ievadītiem uzbrukumiem, kas tomēr panākumus nedeva. Kajakam, Hercbergam un Bušam (pēdējo šogad redzam jaunā uzbrucēja posteni labājā pusē), bija pāris izdevības iegūt vārtus, bet slidenā laukuma dēļ vārti izpalika, tāpat arī italieši pāris reizes izrāvās vārtu priekšā, bet sasteigtie sitieni gājā vārtiem pāri vai garām. Tad 15. minūtē Litaunieka labi iemesto „autu" saņēma Bušs, to piespēlējot Hercbergam. Tā īsā, bet enerģiskā skrējienā bumbu iešāva vārtos, ko skaļiem aplausiem sveica latviešu skatītāju pulciņš. Šāds rezultāts palika arī līdz puslaika beigām.

Latviešu komandā jau ar pirmo sacīksti šai sezonā spēlē I. Kajaks un A. Litaunieks, kas nozīmē labu komandas pastiprinājumu. Latviešu sastāvā bija: Jēkabsons, Ģīmis, Alksnis, Litaunieks, Lukovskis, Miezītis, Bušs, Kudraševs, Hercbergs, Kajaks, Muskats, Sudmalis, Sprogis un Geislers. Nākošā spēle 18. maijā ar grieķu „Hellas", bet 20. maijā ar vāciešu „Eintracht," kas jau uzvarējuši igauņu Kalev ar 2:1.

Spēlētāji juniorkomandā (zem 21 g. vecumā) var pieteikties pie A. Grīnberga. Pagaidām treniņš jaunatnei 22. maijā, plkst. 6.30 Greenwood laukumā.

FINĀLSPĒLES MILVOKOS

ASV vidējo valstu finālspēles basketbolā un volejbolā noslēgušās ar šādiem rezultātiem:

Meistartitulu basketbolā ieguva Detroitas DV, tālāk sekojot Mineāpoles Staram, Čikāgas DV un Kalamazū Imantai. Volejbolā vīriešiem meistartitulu ieguva Čikāgas LB sporta kopa. Nākošās vietās palika Linkolnas Tālava, Saginavas LK un Klīvlendas DV.

Volejbolā sievietēm labākās bija Klīvlendas Stars, tālāk sekojot Saginavas LK, Indiānas LG un Čikāgas LB spēlētājām.

Balvas uzvarētājiem bija dāvinājušas šādas organizācijas: DV A Milvokos, Milvoku latv. stud. kopa, Milv. aktieru kopa, Sv. Jāņa draudze, Milvoku ev.-lut. draudze, Milvoku sporta kopa Auseklis, Vidējo valstu sporta pārvalde un Krolla mākslas aģentūra.

Atsevišķu vienību sniegumi basketbolā bija stipri līdzsvaroti, uzvaras tika izšķirtas tikai ar pāris punktu starpību. Sevišķi interesanta bija Detroitas un Mineāpoles sastapšanās cīņā par pirmo vietu. Šī skaistā spēle beidzās ar 83:80 detroitiešu labā

Kāda autoritāte šinī nozarē domā, ka tiesājot pēc šodienas noteikumiem, ikkura no četrām fināla spēļu komandām būtu cienīgs pretinieks mūsu kādreizējai valsts vienībai. Te jāievēro, ka daudzi no spēlētājiem savā vidusskolā trenējas regulāri 3 stundas dienā. Daudzi no spēlētājiem reprezentē savas skolas vai pat pilsētas komandas. Sevišķi tas būtu attiecināms uz jaunajiem Detroitas un Mineāpoles spēlētājiem. Arī par to nav nevienam šaubu, ka basketbola spēles līmenis ASV ir klasi augstāks kā pārējā pasaulē.

Jāatzīst, ka L. Lūsārs, kas sporta cienītāju saimei vairs nav svešs vārds, vēl tomēr nebija labākais vīrs savā Detroitas vienībā. Ja zinām, ka lielākā spēlētāju daļa bija zem 20 gadu vecuma (Imantas sastāvā kādam spēlētājam bija pat tikai 15 gadi), tad vispārējais atzinums ir, ka latviešiem šis sporta veids šinī kontinentā tuvojas vēl nekad nepiedzīvotam uzplaukumam.

Par sacīkšu gludo norisi jāpateicas Milvoku sporta kopai Auseklis, kā arī visu pārējo sportistu un skatītāju disciplīnai. Spēļu atbildīgais vadītājs bija A. Pētersons, techniskais — J. Vanags. Spēles tiesāja amerikāņu licencēti AAU tiesneši. Pārējie rezultāti basketbolā ir šādi: Detroita uzvarēja Čikāgu ar 74:70, bet Čikāga savukārt pieveica Kalamazū ar tieši tādu pat rezultātu. V. G.

MODEL   DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā